

РЕШЕНИЕ

29.12.2022

г.Зеленодольск

КАРАР

№ 248

Татарстан Республикасы
Зеленодольск муниципаль
районының «Раифа авыл жирлеген»
муниципаль берәмлегенен Жирдән
файдалану һәм төзелеш алып бару
кагыйдэләрен раслау турында

«Зеленодольск муниципаль районының архитектура һәм шәһәр төзелеш сәясәте идарәсе» МБУ житәкчесе П. Н. Сергеевның Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Раифа авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдэләрен раслау турында мәгълүматын тыңлаганнан һәм фикер алышканнан соң, Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеш кодексының 32 статьясы, 2003 елның 6 октябрдәгә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы «Зеленодольск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, жәмәгәтчелек белән фикер алышулар нәтижэләрен исәпкә алып, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Советы **карап кылды:**

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Раифа авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдэләрен (кушымта) расларга.

2. Раифа авыл жирлеген Советына Раифа авыл жирлеген Советының түбәндәгә карарларын үз көчен югалткан дип танырга тәкъдим итәргә:

- «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Раифа авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдэләрен раслау турында» 2013 елның 22 гыйнварындагы 115 номерлы.

- «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының 2013 елның 22 гыйнварындагы 115 номерлы карары белән расланган «Раифа авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү турында» 2017 елның 5 сентябрдәгә 119 номерлы.

3. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәренә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районының мәгълүмати сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну законлылык, хокук тәртибе, регламент һәм депутат этикасы буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Зеленодольск муниципаль районы
Башлыгы, Советы рәисе

М. П. Афанасьев

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«РАИФА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛеш АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӨЛӨРЕ

1 нче том

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛеш АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӨЛӨРЕНӨ
ҮЗГӨРЕШЛӨР КЕРТҮ ТӨРТИБЕ ҺӘМ КУЛЛАНУ ТӨРТИБЕ

2022 ел

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӨЛӨРЕНЕҢ ДОКУМЕНТЛАР СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Раифа авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре документлары составына түбәндәгеләр керә:

1. Составындагы текст өлеше:

1 нче том. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү һәм куллану тәртибе;

2 нче том. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелешен регламентлары.

2. Составындагы график өлеше:

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар,
Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территорияне махсус куллану шартлары булган зоналар.

3. Кушымта:

- Территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләр.

ЭЧТӨЛЕК

КЕРЕШ	4
I КИСӘК. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӨЛӨРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӨЛӨРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ	5
I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр	5
1 статья. Жир куллану һәм төзелеш кагыйдәләрендә кулланыла торган төп төшенчәләр	5
2 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре, аларны кертү, билгеләү һәм аларның составы	7
3 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару турында мәгълүматның ачыклыгы һәм һәркем файдалана алырлык булуы	8
4 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренәң үз көченә керүе	8
5 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен бозган өчен җаваплылык	8
II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирдән файдалануны һәм төзелеш алып баруны җайга салу турында нигезләмәләр	9
6 статья. Жирле үзидарә органнары вәкаләтләре	9
7 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектын өзерләү буенча комиссия	12
8 статья. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмәләр ...	13
9 статья. Территориаль зоналар	14
10 статья. Шөһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану	14
III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләрен һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллану төрләрен үзгәртү турында нигезләмәләр	16
11 статья. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тәртибе	16
12 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объекттын файдалануның шартлы рәвештә рөхсәт ителгән төрөнә рөхсәт бирү тәртибе	17
13 статья. Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү тәртибе	18
IV БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан территорияне планлаштыру документларын өзерләү турында нигезләмәләр	19
14 статья. Документларга гомуми таләпләр территорияне планлаштыру буенча ..	16
15 статья. Территорияне планлаштыру документлары төрләре	18
V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару мәсьәләләре буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышулар яки гавами тыңлаулар үткөрү турында нигезләмәләр	19
16 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару мәсьәләләре буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышуларны яки гавами тыңлауларны оештыру һәм үткөрү буенча гомуми нигезләмәләр	19
VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр	23
17 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе	23

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Раифа авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре (алга таба - Кагыйдә) - «Зеленодольск муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең (алга таба - Зеленодольск муниципаль районы) Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Җир кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Зеленодольск муниципаль районы Уставы, «Раифа авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә эшләнгән норматив хокукый акты (алга таба - Зеленодольск муниципаль районы).

Әлеге Кагыйдәләр территорияль зоналарны, шәһәр төзелеше регламентларын, әлеге Кагыйдәләргә куллану һәм аларга җирле үзидарә органнарының гамәлдәге законнар, муниципаль хокукый актлары нигезендә үзгәрешләр кертү тәртибен билгели, муниципаль берәмлек территориясен тәртипкә китерү, планлаштыру, төзү һәм төзекләндерү, торак төзелеше, җитештерү, социаль, инженер - транспорт инфраструктуралары, табигатьтән сакчыл файдалану программаларын үстерү максатларында «Раифа авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясен (алга таба - муниципаль берәмлек, җирлек) рациональ файдалану шартларын тудыра.

I КИСӘК. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӨ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ

I БҮЛЕК. Гомуни нигезләмәләр

1 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә кулланыла торган төп төшенчәләр

Әлеге Кагыйдәләрдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан рөхсәт ителгән файдалану төре – жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның мөмкин булган ысулы. **Жир** кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән **файдалану төрләре** рөхсәт ителгән файдалануның төп, шартлы рөхсәт ителгән, ярдәмчә төрләрен үз эченә ала һәм вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә билгеләнә;

жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрләре - жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән **файдалану төрләре**, алар белән бергә башкарыла торган рөхсәт ителгән **файдалануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләренә** карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә. **Жир** кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалануның төп яисә шартлы рөхсәт ителгән төре урынына файдалануның ярдәмчә төрен куллану рөхсәт ителми. Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрләре шөһәр төзелеше регламентлары составында яки рөхсәт ителгән **жир** кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалануның төп яки шартлы рәвештә рөхсәт ителгән төре классификаторында, аларны күчерү нәтижәсендә рөхсәт ителә;

шөһәр төзелешен зоналаштыру - территорияль зоналарны билгеләү һәм шөһәр төзелеше регламентларын билгеләү **максатларында** муниципаль берәмлекләр территорияләрен зоналаштыру;

шөһәр төзелеше регламенты - рөхсәт ителгән **жир** кишәрлекләреннән файдалануның тиешле территорияль зона чикләре **чикләрендә** билгеләнә торган төрләре, **жир** кишәрлекләре өстендә һәм астында булган барлык төрләр белән бер дәрәжәдә, һәм аларны тәзү барышында һәм киләчәктә капиталъ төзелеш объектларын эксплуатацияләүдә кулланыла торган **жир** кишәрлекләренә чик (минималь һәм (яки) **максималь**) күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын үзгәртеп кору, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, **жир** кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын куллануны чикләү, шулай ук территорияләргә комплекслы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру күздә тотылган территорияләргә карата да, тиешле территорияне коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм халык өчен күрсәтелгән объектларның территорияль үтемләгә **максималь** дәрәжәдә рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре;

Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе - Кагыйдәләр әзерләүне оештыру, аларга үзгәрешләр кертү, гавами тыңлаулар уздыруны әзерләү һәм Кагыйдәләргә әзерләү комиссиясе турындагы нигезләмә нигезендә башка мәсьәләләргә хәл итү максаты белән законнар, муниципаль хокукый актлар нигезендә **төзелә** торган даими эшләрчә коллегияль орган

линия объектлары - электр тапшыру линияләре, элемтә линияләре (шул исәптән чыбык-чабык корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар;

төзелешнең максималь проценты - төзелеш алып барылырга мөмкин булган, барлык жир кишәрлегенең майданына карата, жир кишәрлегенең суммар майданы нисбәте(%);

бинаның, төзелешнең, корылмаларның жир кишәрлеге чигеннән минималь чигенеше - жир кишәрлегенең чиге һәм бина, төзелеш яки корылма арасындагы ераклык;

капиталь булмаган төзелмәләр, корылмалар-жир белән ныклы бәйләнеше булмаган һәм конструктив характеристикалары аларны күчерергә һәм (яисә) демонтаж ясарга һәм алга таба төзелешләрнең, корылмаларның (шул исәптән киоскларның, навеслар һәм башка шундый корылмаларның) төп характеристикаларын үзгәртмичә һәм билгеләнешенә тулысынча зыян китермичә жыю мөмкинлеге бирә торган корылмалар, төзелмәләр.

капиталь төзелеш объектлары - биналар, төзелешләр, корылмалар, төгәлләнмәгән төзелеш объектлары, капитал булмаган төзелешләр, корылмалар һәм жир кишәрлекләренең аерым уңайлыklarыннан тыш (түшәү, каплау һәм башкалар);

жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре - әлеге эшчәнлек төрләрен һәм шөһәр төзелеше регламентлары составындагы объектларны тиешле территориаль зоналарга карата күчерү нәтижәсендә мөмкин булган жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре;

индивидуаль торак төзелеше объекты - гражданның тарафыннан мондый бинада яшәү белән бәйләп көнүзәш һәм башка ихтияжларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм ярдәмче куллану биналарыннан торган һәм күчмәсез мөлкәтнең мөстәкыйль объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән, жир өсте катлары саны өчтән, биекlege егерме метрдан артмаган аерым бина.

жир кишәрлекләренең, капитал төзелеш объектларының хокук ияләре - милекчеләр, жирдән файдаланучылар, жир хужалары һәм жир кишәрлекләрен, капитал төзелеш объектларын арендага алуучылар, аларның вәкаләтле затлары;

жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рәхсәт бирү –жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, шул исәптән аларның майданы; биналар, корылмалар, корылмалар төзү рәхсәт ителә торган урыннарны билгеләү максатыннан жир кишәрлекләре чикләреннән читтә биналар, төзелмәләр, корылмалар төзү тыелган минималь чигенүләр ; биналар, төзелешләр, корылмалар катларының чик саны яисә чик биекlege; тиешле территориаль зоналарга карата шөһәр төзелеше регламентлары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлеге чикләрендә төзелешнең максималь проценты

гавами сервитут - Россия Федерациясе законы яисә башка норматив хокукий акты, Россия Федерациясе субъектының норматив хокукий акты, жирле үзидарә органының норматив хокукий акты белән билгеләнгән жир кишәрлегеннән, үзенә карата билгеләнә торган жир кишәрлекләрен тартып алмыйча гына, чикләнгән файдалану хокукы.

гавами тыңлаулар, жәмәгәтчелек белән фикер алышулар - законнарда билгеләнгән очрактарда жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий актлар проектлары буенча фикер алышуда катнашу өчен муниципаль берәмлек (жәмәгәтчелек) халкының хокукларын гәмәлгә ашыру рәвеше;

капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рәхсәт бирү - -

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 40 статьясы таләпләре нигезендә бирелә торган, жир кишәрлеге иясенә капитал төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашыру, шулай ук аларны капитал ремонтлауга тиешле территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга хокук бирә торган документ

жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү - Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясы таләпләре нигезендә бирелә торган, жир кишәрлекләренә хокукка ия булучыларга жир кишәрлегеннән, капитал төзелеш объектыннан тиешле территориаль зона өчен шартлыча рәхсәт ителгән урыннар арасыннан файдалану төрен сайлау хокукын бирә торган документ;

капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү (линия объектларыннан тыш) - капитал төзелеш объекты параметрларын, аның өлешләрен (биеклекләрен, катлар санын, мәйданын, күләмен)үзгәртү, шул исәптән капитал төзелеш объектына өстәмә төзү, үзгәртеп кору, киңәйтү, шулай ук бинаның ныклығын тәэмин итә торган төзелеш конструкцияләрен алыштыру һәм (яки) торгызу, аерым элементларын мондый конструкцияләренәң шундый ук яисә башка яхшырак булган конструкцияләренәң элементлар күрсәткечләренә алмаштыру һәм (яисә) әлеге элементларны торгыздан тыш;

территориаль зоналар - жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә чикләр билгеләнгән һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнгән зоналар;

гомуми файдаланудагы территорияләр - чикләнмәгән затлар даирәсенәң тоткарлыксыз файдалана торган территорияләре (шул исәптән мәйданнар, урамнар, узу юллары, яр буйлары, гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосалары, скверлар, бульварлар).

жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төрләре - Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында билгеләнгән тәртиптә рәхсәт алу шарты белән, әлеге эшчәнлек төрләрен һәм шәһәр төзелеше регламентлары составындагы объектларны тиешле территориаль зоналарга карата күчерү нәтижәсендә мөмкин булган жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре.

2 статья Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренәң кереш нигезе, роле һәм составы

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Раифа авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенәң жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре Зеленодольск муниципаль районы жирле үзидарә органының норматив хокукый акты статусына ия. Әлеге Кагыйдәләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы нигезендә « Раифа авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегендә (алга таба - муниципаль берәмлек, жирлек) жирдән файдалануны һәм төзелеш алып баруны җайга салу системасын кертәләр.

2. Әлеге Кагыйдәләр түбәндәге максатларда эшләнә:

- 1) муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне һәм мәдәни мирас объектларын саклап калу өчен шартлар тудыру;
- 2) муниципаль берәмлек территориясен планлаштыру өчен шартлар тудыру;

3) физик һәм юридик затларның, шул исәптән жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләренәң хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү;

4) инвестицияләр жәлеп итү өчен шартлар тудыру, шул исәптән жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән иң нәтижәле төрләрен сайлау мөмкинлегенә бирү юлы белән.

3. Әлеге Кагыйдәләр түбәндәгеләр белән беррәттән кулланыла:

- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының норматив хокукий актлары белән;
- «Зеленодольск муниципаль районы», «Раифа авыл җирлегенә» муниципаль берәмлекләренәң норматив хокукий актлары белән;
- шәһәр төзелешен проектлау нормативлары белән;
- техник регламентлар белән;
- норматив техник документлар белән.

4. Әлеге Кагыйдәләр составына түбәндәгеләр документлар керә:

Текст өлеше:

Кереш;

-1 том Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренәң үзгәрешләре кертү һәм куллану тәртибе;

-2 том Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелешенәң регламентлары.

График өлеш:

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар;

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территорияне махсус куллану шартлары булган зоналар.

Кушымта:

- Территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләр.

5. Әлеге Кагыйдәләр «Раифа авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенәң территориясендә шәһәр төзелешенәң эшчәнлеген җайга салучы һәм контрольдә тотучы вазыйфаи затлар тарафыннан дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар тарафыннан үтәү өчен мөҗбүри.

3 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлык булуы

1. Әлеге Кагыйдәләр, составына керүче барлык картографик һәм башка документларны да кертәп, барлык физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар, дәүләт хакимияте органнары һәм җирле үзидарә органнары өчен ачык булып торалар.

2. Зеленодольск муниципаль районының җирле үзидарә органнары әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген тәэмин итәләр:

– әлеге Кагыйдәләренәң җирле үзидарә органнарының норматив хокукий актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү), башка рәсми мәгълүмат өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару (халыкка җиткерү), һәм муниципаль берәмлекнең «Интернет» челтәрендәгеләр рәсми сайтында урнаштыру аша;

– Кагыйдәләренәң Территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында урнаштыру аша;

– әлеге Кагыйдәләр белән муниципаль берәмлек территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешенәң җайга салу мәсьәләләрендә катнашучы органнарда һәм оешмаларда тулы комплектта танышу өчен мөмкинлекләр тудыру;

– физик һәм юридик затларга әлеге Кагыйдәләрдән өзәнтәләр, шулай ук картографик материалларның һәм жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару шартларын аерым жир кишәрлекләренәң һәм планировка структурасы элементларына карата характерлаучы аларның фрагментларыннан кирәкле

күчермэләрен бирү аша. Әлеге материаллар югарыда күрсәтелгән затларга язмача рәсми мәрәжәгать буенча бирелә. Күрсәтелгән хезмәтләрнең бәясе Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә билгеләнә.

4 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренең үз көченә керүе

Әлеге Кагыйдәләр жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә рәсми басылып чыккан (халыкка житкерелгән) мизгелдән үз көченә керә.

Кагыйдәләр зур юридик көчкә ия булган хокукий актларга каршы килми торган өлештә эшли.

5 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен бозган өчен жаваплылык

Әлеге Кагыйдәләрне бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар Россия Федерациясә законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплы булалар.

II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирдән файдалануны һәм төзелеш алып баруны жайга салу турында нигезләмәләр

6 статья. Жирле үзидарә органнары вәкаләтләре

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару өлкәсендә жирле үзидарә органнарының вәкаләтләре «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясә Шәһәр төзелешә кодексы, «Раифа авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә Уставы, Зеленодольск муниципаль районы Уставы нигезендә билгеләнә.

2. «Раифа авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә (алга таба - жирлек Советы) жирле үзидарәсенәң жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәгә вәкаләтлә органы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен, шул исәптән Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр (өстәмәләр) раслау;

- жирлекне шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару өлкәсендә «Раифа авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенәң (алга таба - жирлекнең Башкарма комитеты) жирле үзидарә башкарма органы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- территорияне планлаштыру документларын әзерләүне һәм раслауны тәэмин итү (Россия Федерациясә Шәһәр төзелешә кодексында, башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);

- жирлекне шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын әзерләүне тәэмин итү.

4. Зеленодольск муниципаль районы (алга таба - муниципаль район Советы) жирле үзидарәсенәң жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару өлкәсендәгә вәкаләтлә органы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- муниципаль районны шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау.

5. Зеленодольск муниципаль районының (алга таба - муниципаль районның Башкарма комитеты) жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару өлкәсендәгә жирле үзидарә башкарма органы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- территорияне планлаштыру документларын раслау (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очрақларда);

- муниципаль район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәмин итүнең мәгълүмат системасын алып бару;

- муниципаль ихтыяжлар өчен муниципаль район чикләрендә жир кишәрлекләрен резервлау һәм кулланудан алу;

- төзелешкә рәхсәт бирү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очрақлардан тыш);

- жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төрөнә рәхсәтләр бирү;

- капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт бирү.

- муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан жир кишәрлекләрендә индивидуаль торак төзелеш объектларын, бакча йортларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашырганда хәбәрнамәләр (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очрақлардан тыш) жиберү;

- жирләренә резервлау һәм муниципаль ихтыяжлар өчен жирлек чикләрендә жир кишәрлекләрен тартып алу;

- жирлек чикләрендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру;

- үзбелдекле төзелешне жимерү турында йә рәхсәтсез корылманы жимерү турында карар кабул итү яисә аны граждән законнарында каралган очрақларда билгеләнгән таләпләргә туры китерү, рәхсәтсез корылманы жимерүне яисә аны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрақларда билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карар кабул итү.

7 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектын әзерләү буенча комиссия

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе (алга таба - Комиссия) Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты каршындагы даими эшләүче координацион-консультатив орган булып тора.

2. Комиссия үз эшчәнлеген Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Комиссия турында Башкарма комитет, әлеге Кагыйдәләр белән расланган нигезләмә нигезендә гамәлгә ашыра.

3. Комиссия:

- Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәрне карый;

- Башкарма комитет житәкчесенә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү яисә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәрне кире кагу турында тәкъдимнәр әзерли;

- Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару мәсьәләләре буенча гавами тыңлаулар уздыруны оештыра;

- жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төрөнә рәхсәт бирү турындагы гаризаны карый;

- капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең , реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт бирү турындагы гаризаны карый;

- әлеге Кагыйдәләренә гамәлгә ашыруга һәм куллануга бәйле муниципаль хокукый актлар проектларын, башка документларны әзерләүне оештыра;

- кирәкле мәгълүматны соратып ала;
- башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

8 статья. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмәләр

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару мәсьәләләре буенча жирлекнең өлгәге Кагыйдәләрен гамәлгә кертүгә кадәр кабул ителгән муниципаль һәм башка хокукий актлары өлгәге Кагыйдәләргә каршы килми торган өлештә кулланыла.

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре гамәлгә кергәнчә яисә өлгәге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертелгәнчә, законлы нигезләрдә булган жир кишәрлегә яисә капитал төзелеш объекты түбәндөгә очракларда өлгәге Кагыйдәләргә туры килми:

а) аларның рәхсәт ителгән файдалану төре (төрләре) тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рәхсәт ителгән куллану төрләре исемлегенә кермәсә;

б) жир кишәрлегенә күләмнәре тиешле территория зонасының шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән жир кишәрлегенә иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләменә туры килмәсә;

в) капитал төзелеш объектының жир кишәрлеген төзү параметрлары яисә параметрлары тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларына туры килмәсә;

г) жир кишәрлегә яисә капитал төзелеш объекты жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан рәхсәт ителгән файдалану төре (төрләре) тыелган территориядән файдалануның махсус шартлары булган зона чикләрендә урнашса.

3. Өлгәге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән күчәмсез милек объектларыннан файдалану Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 36 статьясындагы 8-10 өлешләре нигезендә билгеләнә:

3.1. Шәһәр төзелеш регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре яисә капитал төзелеш объектлары, рәхсәт ителгән файдалану төрләре, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь үлчәмнәре һәм чик параметрлары шәһәр төзелеш регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре яисә капитал төзелеш объектларын куллану кеше тормышы яисә сәламәтлегә, әйләнә-тирә мохит өчен, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очраклардан тыш, аларны шәһәр төзелеш регламентына туры китерү срогы билгеләмичә файдаланырга мөмкин.

3.2. Өлгәге статьяның 3.1 өлешендә күрсәтелгән капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү мондый объектларны шәһәр төзелеш регламентына туры китерү юлы белән яисә аларның рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларына туры килмәвен киметү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин. Күрсәтелгән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү аларны жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән төрләренә туры китерү юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.3. Өлгәге статьяның 3.1 өлешендә күрсәтелгән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалану кеше тормышы яисә сәламәтлегә, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен дөвам иткән һәм куркыныч янаган очракта, федераль законнар нигезендә мондый жир кишәрлекләрен һәм объектларны куллануга тыю салынырга мөмкин.

9 статья. Территориаль зоналар

1. Жирдөн файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдэләрен өзәрлөгәндә территориаль зоналар чикләре түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

- бер территориаль зона чикләрендә гамәлдәге һәм планлаштырыла торган жир кишәрлекләрен куллану мөмкинлекләрен берләштерүне;

- жирлекнең генераль планы, муниципаль районның территориаль планлаштыру схемасы белән билгеләнгән функциональ зоналар һәм аларның планлаштырылган үсеш параметрларын;

- барлыкка килгән территорияне планлаштыру һәм гамәлдәге жирдөн файдалануны;

- төрле категориядәге жирләрнең чикләре планлаштырыла торган үзгәрешләренә;

- катнаш жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмауны;

- мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проектларын.

2. Территориаль зоналарның чикләре түбәндәгечә билгеләнергә мөмкин:

- каршы юнәлештәге транспорт агымнарын аерып тора торган магистральләр, урамнар, юллар линияләренә;

- кызыл сызыklar буенча;

- жир кишәрлекләре чикләренә;

- муниципаль берәмлекләр чикләрендә торак пунктлар чикләренә;

- муниципаль берәмлекләр чикләренә, шул исәптән федераль өһемияттәге Казан шәһәрләрнең шәһәр эчендәге территорияләре чикләренә;

- табигый объектларның табигый чикләренә;

- башка чикләргә.

3. Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре территориаль зоналар чикләре белән туры килмәскә мөмкин.

4. Территориаль зоналар чикләре һәр жир кишәрлегенәң бары тик бер территориаль зонага гына туры килү таләбенә җавап бирергә тиеш, чикләре жир законнары нигезендә территориаль зоналар чикләрен кисеп үтә ала торган жир кишәрлегеннән тыш.

5. Әлеге Кагыйдәләр белән һәр территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

10 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану

1. Шәһәр төзелеше регламенты белән жир кишәрлекләренәң хокукий режимы билгеләнә, жир кишәрлекләре өстендә һәм астында булган бар нәрсә кебек һәм аларны төзү һәм килчәктә капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланыла.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:
- территориаль зона чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

- жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләренәң бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләре;

- муниципаль берәмлекләрене территорияль планлаштыру документларында билгеләнгән функциональ зоналарның һәм аларның планлаштырыла торган үсеш характеристикаларын;

- территорияль зоналарның төрләрен;

- мәдәни мирас объектларын, махсус сакланыла торган табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләрен.

3. Шәһәр төзелеше регламентында тиешле территорияль зона чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына карата түбәндәгеләр күрсәтелә:

- җир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының рәхсәт ителгән файдалану төрләре;

- җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары;

- Россия Федерациясә законнары нигезендә билгеләнә торган җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү;

- территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм, шәһәр төзелеше регламенты кулланыла торган территория зонасы чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гәмәлгә ашыру каралган очракта, күрсәтелгән объектларның халык өчен территорияль файдалана алу мөмкинлегенең максималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре.

4. Шәһәр төзелеше регламентының гәмәли көчә шәһәр төзелеше зоналары картасында билгеләнгән территорияль зона чикләрендә урнашкан барлык җир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына тигез дәрәжәдә кагыла.

5. Шәһәр төзелеше регламентының гәмәли көчә түбәндәге җир кишәрлекләренә кагылмый:

- Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачыкланган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә һәм мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган реставрация, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм жайланмалар эчтәлегә, параметрлары турында карар кабул иткән территория чикләрендә;

- гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

- линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары белән тулы;

- файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

6. Тарихи җирлекләр территорияләренә, истәлекле урыннарга, дөвалау-сәламәтләндерү җирләренә һәм курортларга, территорияләрдән махсус шартлы зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясә законнары нигезендә билгеләнә.

7. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми

- урман фонды җирләре өчен;

- өске сулар белән капланган җирләр өчен;

- запас җирләр өчен;

- махсус сакланылыла торган табигать территорияләре җирләре өчен (дөвалау-савыктыру урыннары һәм курортлары җирләреннән тыш);

- авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хужалыгы җирләре өчен;

- махсус икътисадый зоналар һәм алгарышлы социаль-икътисадый үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләре өчен.

8. Шөһәр төзелеше регламентларының гамәли көче кагылмый торган яисә шөһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимияте органнары яисә җирле үзидарәнең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

Махсус икътисадый зоналар чикләрендә җир кишәрлекләреннән файдалану махсус икътисадый зоналар белән идарә итү органнары тарафыннан билгеләнә.

Урман фонды җирләрен яки урман фонды җирләре составыннан җир кишәрлекләрен яисә махсус сакланыла торган табигать территорияләре чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләрен файдалану урман хужалыгы регламенты, урман законнары, махсус сакланыла торган табигать территорияләре турындагы законнар нигезендә, Махсус саклана торган табигый территория турында нигезләмә белән билгеләнә.

III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан җир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллану төрләрен үзгәртү турында нигезләмәләр

11 статья. Җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тәртибе

1. Җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның түбәндәге төрләре булырга мөмкин:

- рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре;
- шартлы рөвештә файдалануның рөхсәт ителгән төрләре;
- рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре, рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләренә һәм шартлы рөвештә рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләренә карата өстәмә сыйфатында гына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла.

2. һәр территориаль зонага карата җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре билгеләнә.

Җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләрен билгеләү һәр территориаль зонага карата мәҗбүри кулланылырга тиеш, аңа карата шөһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

3. Җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен мондый файдалануның башка төренә үзгәртү, техник регламентлар таләпләрен үтәү шарты белән, шөһәр төзелеше регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Дәүләт хакимияте органнарыннан, җирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләре хокук ияләре тарафыннан өстәмә рөхсәтләрдән һәм килештерүләрдән башка мөстәкыйль рөвештә сайлана.

5. Шөһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә шөһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җирләрдә урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

6. Тиешле территория зонасы өчен шартлыча рөхсәт ителгән башка төргә кагылышлы рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы таләпләре һәм әлеге Кагыйдәләрнең 11 статьясы нигезләмәләре нигезендә жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектнан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү юлы белән гамәлгә ашырыла.

7. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалану төрләре исемлегендә булмаган барлык башка төрләре әлеге территориаль зона өчен рөхсәт ителмәгән булып тора һәм әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәндә генә рөхсәт ителергә мөмкин.

12 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объекттын файдалануның шартлы рәвештә рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе

1. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объекттын куллануның шартлыча рөхсәт бирелүгә кызыксынучы физик яисә юридик зат (алга таба - файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт) Комиссиягә файдалануның шартлы рөхсәт бирү турындагы гаризаны жиберә.

2. Файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы мәсьәлә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, чикләрендә жир кишәрлеге яисә рөхсәт соратып алына торган капитал төзелеш объект урнашкан территория зонасы чикләрендә яшәүче гражданныр катнашында Зеленодольск муниципаль районында гавами тыңлаулар уздыру турындагы нигезләмәдә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объекттын файдалануның рөхсәт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булган очракта, гавами тыңлаулар, мондый тискәре йогынтыны куркыныч астына куйган, жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләре катнашында үткәрелә.

3. Комиссия рөхсәт соратып алына торган жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләренең хокук ияләренә, рөхсәт соратып алына торган жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларының хокук ияләренә һәм рөхсәт соратып алына торган капитал төзелеш объектның бер өлеше булган биналарның хокук ияләренә файдалануның шартлы рәвештә рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар үткөрү турында хәбәрләр жиберә. Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның РФ 39 матдәсенең 4 өлеше гаризасы кәргән көннән алып жиде эш көненнән дә соңга калмыйча жиберелә.

4. Файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлауларда катнашучылар Комиссиягә үзләренең тәкъдимнәрен һәм әлеге сорауга кагылышлы күрсәтмәләрен аларны гавами тыңлаулар беркетмәсенә кертү өчен тәкъдим итәргә хокуклы.

5. Файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар нәтижәләре турындагы бәяләмә муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм «Интернет» челтәренең муниципаль район һәм (яисә) жирлек сайтында урнаштырылырга тиеш.

6. Жәмәгәтчелек белән фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллеке органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый. Ч. 7 ст. 39 ГрК РФ.

7. Комиссия, файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә, Башкарма комитет бәяләмәсен исәпкә алып, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рөхсәтне файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә яисә мондый рөхсәтне бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм аларны Башкарма комитет җитәкчесенә жиберә.

8. Әлеге статьяның 8 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр нигезендә Башкарма комитет Җитәкчесе мондый тәкъдимнәр кәргән көннән алып өч көн эчендә файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү яки файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирүдән баш тарту турында карар кабул итә. Күрсәтелгән карар, муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәғлүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә, бастырып чыгарылырга һәм муниципаль районның һәм (яисә) җирлекнең «Интернет» челтәрендәгә рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

9. Файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлауларны оештыруга һәм уздыруга бәйле чыгымнар мондый рөхсәтне бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат түли..

10. Җир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төре шәһәр төзелеше регламентына, рөхсәтне шартлы рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар уздырганнан соң Кагыйдәгә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә кертелгән очракта, мондый затка файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы карар гавами тыңлаулар үткөрмичә кабул ителә.

11. Физик яисә юридик зат шартлы рөхсәт ителгән файдалану төренә яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында карар суд тәртибендә шикаятъ белдерергә хокуклы.

13 статья. Капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү тәртибе

1. Җир кишәрлекләренең шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән минималь күләмнәре йә конфигурация, инженерлык-геологик яисә төзелеш өчен яраксыз башка характеристикалары булган җир кишәрлекләренең хокук ияләре рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәтләр алу өчен мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

1.1. Җир кишәрлекләренә ия булучылар, әгәр мондый тайпылыш конкрет территорияль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларын бер яки берничә тапкыр үзгәртү максатларында, ун проценттан да арттырмыйча ,капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт сорап мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылу, техник регламентлар таләпләрен үтәгәндә, аерым җир кишәрлеге өчен рөхсәт ителә.

Биналар, төзелешләр, корылмалар катларының иң чик саны, иң чик биеклегә һәм федераль яки региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр территорияләре чикләрендә капиталъ төзелеш объектларының архитектура чишелешләренә таләпләр өлешендә, капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт

ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылу рәхсәт ителми.

3. Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт алуда кызыксынучы зат Комиссиягә мондый рәхсәт бирү турында гариза жиберә. Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт алу турындагы гариза электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жиберелергә мөмкин.

4. Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт бирү турында карар проекты, әлеге статьяның 1.1 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 39 статьясы нигезләмәләрен исәпкә алып, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 5.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә үткөрелә торган жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт бирү турында карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларны оештыру һәм үткөрү белән бәйлә чыгымнарны, мондый рәхсәт бирү белән кызыксынучы, физик яисә юридик зат түли.

5. Жәмәгатьчелек белән фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә нигезендә, капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт бирү турында карар проекты буенча Комиссия, кабул ителгән мондый рәхсәт бирү турында яисә карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр эзерли һәм әлеге тәкъдимнәрне вәкаләтле затка жиберә.

6. Вәкаләтле зат, әлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр кәргән көннән соң жиде көн эчендә, капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт бирү турында яисә, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында карар кабул итә.

7. Физик яисә юридик зат капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт бирү турында яисә, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарга суд тәртибендә ризасызлык белдерергә хокуклы.

8. Әгәр мондый тайпылыш аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануның чикләүләренә туры килмәсә, капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт бирелми.

IV БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан территорияне планлаштыру документларын эзерләү турында нигезләмәләр

14 статья. Территорияне планлаштыру документларына гомуми таләпләр

1. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү территорияләрне тотрыклы үстерүне тәэмин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы элементларын бүлеп бирү, жир кишәрлекләре чикләрен билгеләү, капитал төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.

2. Чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралмаган территориягә карата капитал төзелеш объектларын урнаштыру максатларында территорияне планлаштыру документларын эзерләү, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 41 статьясындагы 3 өлешендә күрсәтелгән очрактардан тыш, таләп ителми.

Капитал төзелеш объектның урнаштыру максатларында территорияне планлаштыру документларын эзерләү түбәндәге очрактарда мөһбүри:

- федераль, региональ яисә жирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектның урнаштыруга бәйле рәвештә дөүләт яисә муниципаль ихтыяждар өчен жир кишәрлекләрен мөһбүри алу кирәк булганда;

- кызыл линияләр урнаштыру, үзгөртү яисә гамәлдән чыгару кирәк булганда;

- жир законнары нигезендә жир кишәрлекләре төзү территорияне ызанлау проекты нигезендә генә башкарылган очракта, жир кишәрлекләре төзөргә кирәк булганда;

- капитал төзелеш объектның урнаштыру уртак чиге булган ике һәм аннан да күбрәк муниципаль берәмлекләр территорияләрендә планлаштырыла (мондый капитал төзелеш объектның дөүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрдә яисә жир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырылган очрактан тыш һәм мондый капитал төзелеш объектның урнаштыру өчен дөүләт яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләрен бирү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителми);

- линияле объектның төзү, реконструкцияләү планлаштырыла (линия объектның дөүләт яисә муниципаль милектәге жирләрдә яисә жир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырылган очрактан тыш һәм мондый линияле объектның урнаштыру өчен дөүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләрен бирү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителми). Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан линия объектның төзү, реконструкцияләү өчен территорияне планлаштыру документларын эзерләү таләп ителмәгән башка очрактар билгеләнергә мөмкин;

- линия объект булмаган капитал төзелеш объектның махсус сакланыла торган табигать территориясе чикләрендә яисә урман фонды жирләре чикләрендә аның эшчәнлеген тәэмин итү өчен кирәкле булган капитал төзелеш объектның урнаштыру планлаштырыла.

- территорияне комплекслы үстерү планлаштырыла;

- «Күпфатирлы йортларның һәм күчөмсөз мөлкәтнең башка объектларын өлешле төздә катнашу турында һәм Россия Федерациясенең кайбер закон актларына үзгөрешләр кертү хакында» 2004 елның 30 декабрендәге 214-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә өлешле төзелештә катнашучыларның акчаларын жөлеп итеп, индивидуаль торак төзелеш объектларын төзү планлаштырыла.

3. Территорияне планлаштыру буенча документлар эзерләү территориаль зоналардан файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре һәм (яки) муниципаль районнарның территориаль планлаштыру схемалары, билгеләнгән планлаштыру структурасының бер яисә берничә чиктәш элементларына, жирлекләренә, шәһәр округларының генераль планнарына карата функциональ зоналарга, аның комплекслы һәм тотрыклы үсеш буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территориягә карата гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү һәм раслау, шулай ук территорияне планлаштыру документларын эзерләү үзөнчәлекләре жирлек территориясенә карата Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 45, 46 статьялары, Зеленодольск муниципаль районы уставы, «Раифа авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә Уставы нигезләмәләрен исәпкә алып билгеләнә.

15 статья. Территорияне планлаштыру документлары төрләрә

1. Территорияне планлаштыру документларының төрләрә түбәндәгеләр:

- территорияне планлаштыру проекты;
- территорияне ызанлау проекты.

2. Территорияне планлаштыру проектларын эзерләү планлаштыру структурасы элементларын бүлөп бирү, гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен билгеләү, капитал төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү, территорияне планлаштырыла торган үстерүнең характеристикаларын һәм чиратын билгеләү өчен гамәлгә ашырыла.

3. Территорияне ызанлау проектын эзерләү планлаштыру структурасының бер яисә берничә катнаш элементы чикләрендә урнашкан территориягә карата, территориаль зонаның һәм (яисә) муниципаль районны территориаль планлаштыруның билгеләнгән схемасы чикләрендә жирләрдән файдалану һәм (яисә) төзелеш алып бару кагыйдәләренең, жирлекнең, шәһәр округының генераль планы нигезендә функциональ зонаның комплекслы һәм тотрыклы үсешә буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территориянең чикләрендә гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне ызанлау проектын эзерләү түбәндәгеләр өчен гамәлгә ашырыла:

- төзелә торган һәм үзгәртелә торган жир кишәрлекләренең чикләре урынын билгеләү;

- чикләрендә капитал төзелешнең яңа объектларын урнаштыру планлаштырылмаган төзелеш территорияләре өчен кызыл линияләренә билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару, һәм (яки) территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлеген төзүгә, һәм (яисә) үзгәртүгә бәйлә рәвештә, территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәнлек алып бару күздә тотылмаган кызыл линияләренә билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару өчен, әгәр мондый билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару бары тик гомуми файдаланудагы территория чикләрен үзгәртүгә генә китерсә.

5. Территорияне ызанлау проекты расланымга тиешле төп өлештән һәм әлегә проектны нигезләү материалларыннан тора.

6. Территорияне ызанлау проектларын эзерләү, территорияне планлаштыру документларын эзерләү өчен Россия Федерациясә Шәһәр төзелешә кодексны нигезендә мондый инженер эзләнүләрен башкару таләп ителгән очрактарда, инженер эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла. Территорияне ызанлау проектын эзерләү максатларында әлегә территорияне планлаштыру проектын эзерләү өчен алынган инженер эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен үтәү көненнән алып биш елдан да артык булман ел эчендә файдалану рөхсәт ителә.

7. Территорияне ызанлау проектын эзерләгәндә чикләренә, төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренең урнашу урынын билгеләү, федераль законнар һәм Россия Федерациясә субъектлары законнары, техник регламентлар, кагыйдәләр жыентыклары белән билгеләнгән, шәһәр төзелешә регламентлары һәм эшчәнлекнең конкрет төрләрә өчен жир кишәрлекләре бирү нормалары, төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә башка таләпләр нигезендә гамәлгә ашырыла,

8. Территорияне ызанлау проектын эшләү, территориянең кадастр планында жир кишәрлегенә яисә жир кишәрлекләренә расланган, гамәлдә булу вакыты чыкмаган урнашу схемасы нигезендә, чикләрендә жир кишәрлекләре төзү каралган территориягә карата гамәлгә ашырыла торган очракта, мондый

территорияне ызанлау проектында жир кишәрлекләре чикләренең урнашу урыны өлеге схемада каралган жир кишәрлекләре чикләре урынына туры килергә тиеш.

9. Тарихи жирлек территориясенә карата эзерләнгән территорияне ызанлау проектында Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләрне) саклау турындагы законнарда сакланышы тәэмин итү күздә тотылган планлаштыру структурасы элементлары исәпкә алына.

10. Территорияне планлаштыру проекты белән расланган планлаштыру структурасының элементы яисә элементлары чикләрендә урнашкан территорияне ызанлау проектын аерым документ рәвешендә эзерлэгән очракта, кызыл линияләрне билгеләү, үзгәртү гомуми файдаланудагы территориянең чикләрен үзгәртүгә китерә дигән шарт белән, территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәнлек алып бару күздә тотылмаган территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлеген булдыру һәм (яки) үзгәртүгә бәйлә кызыл линияләрне билгеләү, үзгәртү, юкка чыгару өчен территорияне ызанлау проектын эзерләү очрагыннан тыш, жәмәгатьчелек белән фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрелми.

V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару мәсьәләләре буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышулар яки гавами тыңлаулар үткөрү турында нигезләмәләр

16 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару мәсьәләләре буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышуларны яки гавами тыңлауларны оештыру һәм үткөрү буенча гомуми нигезләмәләр

1. Жәмәгатьчелек белән фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар уңай яшәү шартлары өчен кеше хокукларын, жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары хокук ияләренең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү максатыннан үткәрелә.

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару мәсьәләләре буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышуларына яисә гавами тыңлауларга түбәндәгеләр чыгарыла:

– Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту проектлары;

– Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрактардан гайри, территорияне планлаштыру проектлары һәм ызанлау проектлары;

– жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәвештә рөхсәт ителгән төрләренә рөхсәтләр бирү турындагы карарлар;

– капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары.

3. Жәмәгатьчелек белән фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллеке органының норматив хокукий акты, өлеге Кагыйдәләр, башка норматив хокукий актлар нигезендә уздырыла.

4. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар муниципаль берәмлек уставында һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллеке органының норматив хокукий акты белән билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 статьясы нигезендә һәм өлеге статьяның нигезләмәләрен исәпкә алып үткәрелә.

5. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышуларның яисә гавами тыңлауларның

дөвамлылығы мондый проект басылып чыккан көннөн алып кимендө бер һәм кимендө өч ай тәшкил итә.

6. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертелгән очракта, конкрет территорияль зона өчен билгеләнгән шәһәр төзелеш регламентына үзгәрешләр кертү өлешендә үзгәрешләр кертелгән очракта, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар территорияль зона чикләрендә үткәрелә, аның өчен мондый шәһәр төзелеш регламенты билгеләнгән. Бу очракларда жәмәгатьчелек белән фикер алышуларны яки гавами тыңлауларны үткәрү срогы бер айдан артык була алмый.

VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр

17 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 31 - 33 статьяларында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы мәсьәләне жирле администрация Башлыгы тарафыннан карау өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) Жирлектән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренәң жирлек генераль планына яисә муниципаль районны территорияль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү нәтижәсендә барлыкка килгән, жирлек генераль планына, муниципаль районның территорияль планлаштыру схемасына туры килмәве ;

1.1) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органыннан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда үтәү өчен, аэродром янындагы территориядә урнашкан күчәмсез милек объектларыннан файдалануның жирлек, шәһәр округы, авылара территорияләрен жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә кертелгән чикләүләрен бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр керү;

2) территорияль зоналарның чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеш регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр керүе;

3) шәһәр төзелеш зоналаштыру картасында күрсәтелгән территориядән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләренәң урнашу урыны турында белешмәләренәң Бердәм дәүләт күчәмсез мөлкәт реестрында күрсәтелгән зоналар, территорияләр чикләренәң урнашу урынын тасвирлауга туры килмәве;

4) территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар чикләрендә тулысынча яки өлешчә урнашкан жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын файдалануның шәһәр төзелеш регламенты белән билгеләнгән чикләүләренәң, федераль, региональ һәм жирле әһәмияттәге истәлекле урыннар территорияләренәң күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында мондый зоналар, территорияләр чикләрендә күчәмсез милек объектларыннан файдалануны чикләүләренәң туры килмәве;

5) территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү, туктату, мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен, федераль әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен, региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен билгеләү, үзгәртү.

6) территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул итү;

7) муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклаганда һәлак булганнарны күмү урыннарын ачыклау.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр түбәндәгеләр тарфыннан Комиссиягә жиберелә:

1) жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре федераль әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда, федераль башкарма хакимият органнары тарафыннан;

2) Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре региональ әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары тарафыннан;

3) Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре жирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда, Зеленодольск муниципаль районының жирле үзидарә органнары тарафыннан;

4) жирлек территориясендә Жирдән файдалану һәм төзелеш алып баруны җайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очракларда, жирле үзидарә органнары тарафыннан;

4.1) муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклаганда һәлак булганнарны күмү урыннары табылган очракларда Раифа авыл жирлегенә җирле үзидарә органнары тарафыннан;

5) физик яисә юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә йә жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану нәтижәсендә жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары нәтижәле файдаланылмаса, аларның хокук ияләренә зыян китерелсә, жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларының хакы кимесә, гражданның һәм аларның берләшмәләренә хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гамәлгә ашырылмаган очракларда.

6) вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы яисә Россия Федерациясе тарафыннан төзелгән һәм территорияне комплекслы үстерү турында Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан кабул ителгән карарны гамәлгә ашыруны тәэмин итүче юридик зат тарафыннан;

7) Татарстан Республикасы билгеләгән һәм кабул ителгән Татарстан Республикасы, Раифа авыл жирлеге жирле администрациясе башлыгы тарафыннан территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул иткән һәм территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул иткән Татарстан Республикасы дөүләт хакимиятенә иң югары башкарма органы, Раифа авыл жирлеге жирле үзидарә органы, йә территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул иткән зат белән территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзегән зат тарафыннан.

3.1. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 31 статьясындагы 3.1 өлеше нигезендә федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектларын (линия объектларыннан тыш) территориаль планлаштыру документларында каралган жирлек территорияләрендә урнаштыру мөмкинлеге тәэмин ителмәгән очракта, башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә вәкаләтле органы, муниципаль районның жирле үзидарә вәкаләтле органы вәкаләтле затка, әлегә объектларны урнаштыруны тәэмин итү максатларында, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы таләп жиберә.

3.2. Әлеге статьяның 3.1 өлешендә каралган очракта, вәкаләтле зат әлеге статьяның 3.1 өлешендә күрсәтелгән таләп алынган көннән алып утыз көн эчендә жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне тәэмин итә.

3.3. Әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында һәм 3.1 өлешендә каралган очрактарда жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү максатларында, шулай ук конкрет территорияль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән рәхсәт ителгән файдалану төрләре бер мәртәбә үзгәртелгән очракта, капитал төзелеш объектларының һәм (яисә) капитал төзелеш объектларының элек билгеләнгән иң чик параметрлары үзгәртелмәгән, конкрет территорияль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларының бер яисә берничә чик параметры бер тапкыр үзгәртелгән очракта, жәмәгәтчелек белән фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткөрү, жирдән файдалану кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы проектны кабул итү турындагы хәбәрне бастырып чыгару һәм әлеге статьяның 4 өлешендә каралган комиссиянең 4 өлешендә каралган бәяләмәсен әзерләү таләп ителми.

3.4. Территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыру максатларында жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертелгән очракта, мондый үзгәрешләр территорияне комплекслы үстерү максатларында территорияне планлаштыру проектын раслаган көннән алып туксан көннән дә соңга калмыйча кертелергә тиеш.

3.5. Муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклаганда һәлак булганнарны күмү урыннарын ачыклауга бәйле рәвештә жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү мондый урыннар ачылган көннән алып алты ай дәвамында гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта жәмәгәтчелек белән фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру таләп ителми.

4. Комиссия Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәреш кертү турында тәкъдимнәр кәргән көннән алып егерме биш көн эчендә бәяләмә әзерли, анда жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында яисә мондый тәкъдимне кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, кире кагу турында тәкъдимнәр кертелгән, һәм бу нәтижәне Башкарма комитет житәкчесенә жиберә.

4.1. Әлеге кагыйдәләренә аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчемсез милек объектларынан файдалануны чикләүгә туры китерүне күздә тоткан Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы проект Комиссия тарафыннан карау каралмаган.

5. Вәкаләтле зат, Комиссия бәяләмәсендәге тәкъдимнәрне исәпкә алып, егерме биш көн эчендә Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәреш кертү турында яисә әлеге Кагыйдәләргә үзгәреш кертү турында тәкъдимнәрне кире кагу хакында карар кабул итә һәм, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, мәрәжәгать итүчеләргә әлеге карарның күчермәсен жиберә.

6. Вәкаләтле зат әлеге статьяның 2 өлешендәге 1.1 пунктында күрсәтелгән күрсәтмә Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән башкарма хакимият органынан алынганнан соң Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында карар кабул итәргә тиеш. Әлеге статьяның 2 өлешендәге 1.1 пунктында күрсәтелгән күрсәтмәгә вәкаләтле зат судка шикаять бирергә мөмкин.

7. Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфаи заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органынан рәхсәтсез корылма барлыгы ачылган көннән алып аны сүткәнче яисә билгеләнгән таләпләргә туры китергәнче, мондый төзелеш урнашкан

территориаль зонага, жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрен, рөхсәт ителгән төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларын, рөхсәт ителгән файдалану төрен һәм мондый төзелеш параметрларын билгеләүне күздә тоткан Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү рөхсәт ителми, рөхсәтсез корылма билгеләре булмау яки суд карарының рөхсәтсез төзелгән корылманы жимерү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы дөгъваларны канөгательләндерүдән баш тарту турындагы карары законлы көченә керүе турында хәбәрнамә жиберелә, әлеге хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча жирле үзидарә органы тарафыннан Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясының 2 өлешендә күрсәтелгән дөүләт хакимияте башкарма органына, вазыйфаи затка, дөүләт учреждениесенә яки жирле үзидарә органына һәм алардан әлеге хәбәрнамә кәргән очраклардан тыш.

8. Әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында каралган очракларда, мәдәни мирас объектлары территорияләрен, территорияләре чикләрен махсус шартлар белән файдалану зоналарын билгеләүгә, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен раслау өчен вәкаләтле дөүләт хакимияте башкарма органы яисә жирле үзидарә органы вәкаләтле затка территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә күрсәтү турында, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне билгеләү таләбен жиберә.

9. Әлеге статьяның 8 өлешендә каралган таләпләр кәргән очракта, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар барлыкка килү турында, мәдәни мирас объекты территориясә чикләре турында йә әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында каралган нигезләрне ачыкланган көннән алып, жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен вәкаләтле зат жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне мондый таләп нигезендә төгәлләштерү юлы белән тәэмин итәргә тиеш. Шул ук вакытта әлеге статьяның 8 өлешендә каралган таләп нигезендә аларны төгәлләштерү максатларында жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр раслау таләп ителми.

10. Әлеге статьяның 9 өлеше нигезендә Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен төгәлләштерү срогы территорияләрне куллануның аерым шартлары булган зоналар чикләрен, мәдәни мирас объектлары территорияләре, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләрен күрсәтү, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне билгеләү максатларында, әлеге статьяның 8 өлешендә каралган таләп кәргән көннән, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү яисә туктату турында, мәдәни мирас объекты территориясә чикләре турында белешмәләр хокукын теркәү органыннан кәргән көннән алып йә Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен, әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында каралган нигезләр ачыкланган көннән башлап, алты айдан артып китә алмый .

**«РАИФА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӨМЛЕГЕНЕҢ
ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӨЛӨРЕ**

2 нче том

**ШӨҺӨР ТӨЗЕЛЭШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ
ШӨҺӨР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ**

2022 ел

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӨЛӘРЕНЕҢ ДОКУМЕНТЛАР СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Раифа авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре документлары составына түбәндәгеләр керә:

Кереш.

1. Составындагы текст өлеше:

1 нче том. Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү һәм куллану тәртибе;

2 нче том. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелеш регламентлары.

2. Составындагы график өлеше:

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар,

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территорияне махсус куллану шартлары булган зоналар.

3. Кушымта:

- Территориаль зоналар цикләре турындагы белешмәләр.

ЭЧТӨЛЕК

I БҮЛЕК. Гомуми нигезлэмэлэр	27
VIII БҮЛЕК. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы	31
18 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар	31
19 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар	35
III ӨЛӨШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ	37
IX БҮЛЕК. Шәһәр төзелеше регламентлары	37
21 статья. Шәһәр төзелеше регламенты составы	37
22 статья. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары	39
22.1. Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләр	39
22.2. Индивидуаль торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1)	42
22.3. Аз катлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж2)....	46
22.4. Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның (ОД) шәһәр төзелеше регламенты	50
22.5. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И)	55
22.6. III класслы хәвефлелектәге житештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П2)	57
22.7. Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (КС)	59
22.8. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2)	62
22.9. Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ4)	65
22.10. Ял, туризм һәм спорт объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Р3)	66
22.11. Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1)	69
23 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган җирләр	71
24 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җирләр	71
25 статья. Җирләрдән фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияләре	72
X БҮЛЕК. Җир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү	74
26 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү	74
26.1. Гомуми нигезлэмэләр	80
26.2. Су белән тәмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары	81
26.3. Су саклау зоналары, өске су объектларының яр бие яклау полосалары	Ошибка! Зак
26.4. Электр челтәре хужалыгы объектларын саклау зоналары	Ошибка! Закладка не опред
26.5. Газ бүлү челтәрләренең саклау зоналары	Ошибка! Закладка не определена.
26.6. линияләренең һәм элемент корылмаларының сак зоналары	Ошибка! Закладка не опред
26.7. Сак зоналары һәм магистраль торбаүткәргечләрдән минималь ераклыктагы зоналар	83
26.8. Автомобиль юлларының бүленгән полосалары һәм юл бие полосалары	84
26.9. Аэродром яны территорияләре	85

27 статья. Махсус сакланыла торган табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү	86
28 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү	86
XI БҮЛЕК. Халык өчен коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территорияне минималь рөхсәт ителгән дәрәжәдә тәэмин итү дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булганның максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре	87

II ӨЛӨШ. ШӘһӘР ТӨЗЕЛӨШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ

VIII БҮЛЕК. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы

18 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар

1. «Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар» әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.

Бу картада билгеләнгән территориаль зоналарның чикләре һәм аларның кодлы билгеләнешләре - территориаль зона төре индексы һәм билгеләнгән территориаль зона номеры сурәтләнгән.

Территориаль зоналарның чикләре әлеге Кагыйдәләрнең 9 статьясындагы 1 Томы нигезләмәләре нигезендә билгеләнгән.

2. Территория зоналарының һәр төре өчен әлеге Кагыйдәләр белән шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә, ул бер төрдәге билгеләнгән барлык территориаль зоналарга карата эш итә.

Территориаль зоналар төрләрен билгеләү өчен түбәндәге исемнәр һәм шартлы билгеләр (индекслар) кулланыла:

Территория зонасы төренең индексы	Территория зонасы төренең аталышы
Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1)
Ж2	Аз катлы торак төзелеше зонасы (Ж2)
ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД)
И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И)
П2	III класслы хәвефлеләктәге житештерү һәм склад объектлары зонасы (П2)
КС	Коммуналь-склад объектлары зонасы (КС)
СХ2	Авил хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2)
СХ4	Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы (СХ4)
СН1	Зиратлар урнаштыру зонасы (СН1)

Территория зонасы төрен яисә әлеге Кагыйдәләр кысаларында индексны билгеләү өчен куллану бертөрле булып тора.

3. Билгеләнгән территориаль зоналарны идентификацияләү өчен территориаль зонаның номеры һәм исеме кулланыла. Билгеләнгән территориаль зона исеме түгәрәк жәяләр эчендә төзелгән территориаль зона төре индексын һәм билгеләнгән территориаль зона номерларын үз эченә алган территория зонасы төре исемнән тора.

Территория зонасы индексы территориаль зона төренең индексна туры

килә. Территория зоналарына карата әлеге Кагыйдәләр кысаларында «территориаль зона индексы» һәм «территориаль зона индексы» терминнарын куллану бер мәгънәгә ия. Бер үк төрле индекс булган барлык территориаль зоналар өчен гомуми шәһәр төзелеше регламенты гамәлдә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында түбәндәге территориаль зоналарның чикләре билгеләнгән:

Зона номеры	Зона индексы	Территория зонасы исеме	Зонаның урыны
1-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №1-1	Бело-Безводное авылы
1-2	Ж2	Аз катлы торак төзелеше зонасы (Ж2) №1-2	Бело-Безводное авылы
1-3	ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД) №1-3	Бело-Безводное авылы
1-4	И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы(И) №1-4	Бело-Безводное авылы
1-5	П2	III класслы хәвефлелектәге житештерү һәм склад объектлары зонасы (П2) №1-5	Бело-Безводное авылы
1-6	КС	Коммуналь-склад объектлары зонасы(КС) №1-6	Бело-Безводное авылы
1-7	СХ2	Авыл хужалыгы куллану зонасы (СХ3) № 1-7	Бело-Безводное авылы
2-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №2-1	Раифа урыны
2-2	Ж2	Аз катлы торак төзелеше зонасы (Ж2) №2-2	Раифа урыны
2-3	ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД) №2-3	Раифа урыны
2-4	КС	Коммуналь-склад объектлары зонасы(КС) №2-4	Раифа урыны
3-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №3-1	Садовый п.
3-2	КС	Коммуналь-склад объектлары зонасы(КС) №3-2 Коммуналь-склад объектлары зонасы(КС) №2-4	Садовый п.
4-1	ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД) №4-1	Раифа авыл жирлегә
4-2	И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы(И) №4-2	Раифа авыл жирлегә
4-3	СХ2	Авыл хужалыгы куллану зонасы (СХ2) № 4-3	Раифа авыл жирлегә
4-4	СХ4	Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы (СХ4) № 4-4	Раифа авыл жирлегә
4-5	СН1	Зиратлар урнаштыру зонасы (СН1) №4-5	Раифа авыл жирлегә

Территория зонасын билгеләү өчен әлеге Кагыйдәләр кысаларында аның исеме һәм номерын куллану бертөрле мәгънәгә ия.

4. Билгеләнгән территориаль зоналарның чикләре чикләренә бер яисә аннан да күбрәк контурларыннан торырга мөмкин.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында бер үк төрле индекс һәм территориаль зона номеры булган территориаль зоналарның чикләре контурлары бер күпконтурлы территориаль зонага керә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында бер үк индекс булган территориаль

зоналарның чикләре контурлары, әмма территорияль зоналарның төрле номерлары бер төрдәге төрле территорияль зоналарга керә.

5. Мәжбүри тәртиптә чикләр һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнә торган территорияль зоналардан тыш, шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында шулай ук түбәндәгеләр күрсәтелде:

- шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр;
- шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләр;
- барлык жир кишәрлегенә карата билгеләнгән территория зонасы регламенты нигезендә жир кишәрлеге өлешләрәннән фактта яисә планлаштырып файдалану территорияләре.

Күрсәтелгән жирләр һәм территорияләр өчен түбәндәге исемнәр һәм шартлы текст тамгалары (индекслар) кулланыла:

1) Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр

Индекс	Атамасы
ЛО	Линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре
ТОП	Гомуми файдалану территорияләре
ОКН	Мәдәни мирас объектлары территорияләре

2) шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләр

Индекс	Атамасы
УФ(ЛФ)	Урман фонды жирләре
ВО	Жир өсте сулары белән капланган жирләр
СХ	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре
ООПТ	Махсус сакланыла торган табигать территорияләре жирләре

3) Жирләрдән фактта яисә планлаштырыла торган файдалану территорияләре

Индекс	Атамасы
И-Ф	И зонасы регламенты нигезендә жирләрдән факттагы файдалану территориясе
СХ2-Ф	СХ2 зонасы регламенты нигезендә жирләрдән факттагы файдалану территориясе
Р3-Ф	Р3 зонасы регламенты нигезендә жирләрдән факттагы файдалану территориясе
СН1-Ф	СН1 зонасы регламенты нигезендә жирләрдән факттагы файдалану территориясе

Күрсәтелгән жирләр һәм территорияләр территорияль зоналар булып тормый, әлеге жирләр һәм территорияләр чикләре турында белешмәләр эзерләнми һәм күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертелми.

6. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында мәжбүри тәртиптә мондый эшчәнлекне гамәлгә ашыру планлаштырылган очракта территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территорияләр билгеләнә. Мондый территорияләрнең чикләре бер яисә берничә территорияль зона чикләре буенча билгеләнә.

Чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территория муниципаль берәмлек чикләрендә Раифа авыл жирлеге билгеләнмәгән, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләр материалларында күрсәтелмәгән.

19 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар

1. «Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар» әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.

Бу картада территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре чагылдырылды, алар Россия Федерациясә законнары нигезендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануга өстәмә чикләүләр кертәләр.

2. Әлеге Томның 30 нчы статьясенәң 30.1 өлеше нигезләмәләренә ярашлы рәвештә, әлеге Кагыйдә кысаларында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар өч төргә бүленәләр: билгеләнгән, билгеләнүгә планлаштырыла торган, якинча.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән һәм территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре генә күрсәтелә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган ориентлашу зоналары чикләре чагылдырылмый, чөнки алар җир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә юридик көчкә ия түгел. Әлеге зоналарның якинча чикләре җирлекнең генераль планы нигезләү материаллары составына керә торган генераль планы карталарында чагылдырылырга мөмкин.

Территориядән файдалануның махсус шартлары булган шәһәр төзелешен зоналаштыруны картадан алу мөгълүмати-белешмә характерда була. Территориянең махсус шартлары планлаштырылган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан җир кишәрлекләре хокукы бирүчеләр мондый зоналар өчен билгеләнгән чикләүләрнең гамәлдә булуын суд тәртибендә дөгьваларга хокуклы.

2. Җир кишәрлекләре һәм капиталъ төзелеш объектлары, аларның характеристикалары күрсәтелгән зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә билгеләнгән яисә планлаштырыла торган территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләре һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның әлеге Кагыйдәләргә туры килми торган чикләрендә урнашкан.

3. Күрсәтелгән картада территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләреннән тыш, махсус сакланылучы табигать территорияләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектлар чикләре; тарихи җирлекләр территорияләре чикләре чагылдырылырга мөмкин.

20 статья. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр

1. Әлеге Кагыйдәләргә мәҗбүри кушымта итеп билгеләнгән территориаль зоналар чикләре урынының график тасвирламасы булган билгеләнгән территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр, күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрын алып бару өчен файдаланыла торган координаталар системасында әлеге чикләрнең характерлы нокталары координаталары исемлегә була.

Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә җирлекнең җирле үзидарә органнары шулай ук территориаль зоналар чикләре урынының текст тасвирламасын эзерләргә хокуклы. Әлеге Кагыйдәләр проектың эшләү кысаларында территориаль зоналар чикләре урынының текст тасвирламасы

эзерләнмәгән һәм территорияль зоналар чикләре турындагы белешмәләргә кертелмәгән.

2. Территория зоналары чикләре турындагы белешмәләр түбәндәгеләр рәвешендә бирелә:

1) Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгының 2018 елның 23 декабрендәге 650 номерлы боерыгы белән расланган «Торак пунктлар, территорияль зоналар, махсус сакланылучы табигать территорияләре, территорияләрдән, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар урнашу урынының график тасвирламасы» нигезендә өлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән жирлекнең территорияль зоналары чикләре турында белешмәләр булган PDF форматындагы электрон документ;

2) территорияль зоналар чикләре турында мәгълүматны күчмәсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына керту өчен кирәкле XML форматындагы электрон документлар рәвешендә.

III ӨЛЕШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

IX БҮЛЕК. Шәһәр төзелеше регламентлары

21 статья. Шәһәр төзелеше регламенты составы

1. Шәһәр төзелеше регламентында жир кишәрлекләренең хокукий режимы билгеләнә, шулай ук жир кишәрлекләре өстендә һәм жир астында булган барсына да бер үк һәм аларны тәзү процессында һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланыла.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

1) территориаль зона чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

2) жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырыла торган файдалануның төрле төрләренең бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләре;

3) функциональ зоналар һәм аларның генераль план белән билгеләнгән планлаштырыла торган үсеш характеристикалары;

4) территория зоналары төрләре;

5) мәдәни мирас объектларын, шулай ук махсус сакланыла торган табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләре.

3. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территориаль зона чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына кагыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентының гамәли көче түбәндәге жир кишәрлекләренә кагылмый:

1) Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачыкланган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә;

2) гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

3) линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм/яисә линия объектлары белән мәшгуль булган объектлар;

4) файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

5. Шәһәр төзелеше регламентлары махсус икътисадый зоналар һәм социаль-икътисадый үсеш алдан билгеләнә торган территорияләр чикләрендә урнашкан авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составында авыл хужалыгы жирләреннән, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составында авыл хужалыгы жирләреннән тыш, запас жирләр, махсус сакланылучы табигать территорияләре жирләре (дәвалау-савыктыру урыннары һәм курортлар жирләреннән тыш) өчен билгеләнмәгән.

6. Тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына карата шәһәр төзелеше регламентында түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

2) жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары;

3) Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган жир

кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү;

4) шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территория зонасы чикләрендә территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру каралган очракта, территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь күрсәткечләренең һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территориаль уңайлылык дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре өстәмә рәвештә күрсәтелә.

7. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләрен билгеләү һәр территориаль зонага карата мәжбүри кулланылырга тиеш, аңа карата шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

8. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр урынына рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрен куллану рөхсәт ителми.

9. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән бер төрен үзгәртү, әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә техник регламентлар таләпләрен үтәгән очракта, шәһәр төзелеше регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

10. Дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмчел төрләре жир кишәрлекләренә һәм капиталъ төзелеш объектларына хокук ияләре тарафыннан өстәмә рөхсәтләрдән һәм килештерүләрдән башка мөстәкыйль рәвештә сайлана.

11. Жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексның 39 статьясы нигезендә әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

12. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәли көче кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен, мондый файдалануның башка төренә үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә кабул ителә.

13. Линияле объектларны (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм гомуми файдаланудагы федераль һәм региональ әһәмиятле автомобиль юлларыннан тыш) урнаштыру, саклагыч корылмаларны (утыртмаларны), мелиорация объектларын, антенна-мачта корылмаларын, мәгълүмат һәм геодезик тамгаларны урнаштыру теләсә кайсы территориаль зонада рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре исемлегендә күрсәтелмичә генә рөхсәт ителә.

14. Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Росреестрның 2020 елның 10 октябрәндәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре классификаторы (алга таба - Классификатор) нигезендә билгеләнә. Күрсәтелгән классификаторда рөхсәт ителгән файдалану төрләре атамалары, аларның кодлары (санлы билгеләре) һәм жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау бар. Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренең текстлы исеме һәм аның коды (санлы билгеләнеше)

бертөрле булып тора.

15. Жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү түбәндәгеләрне үз эченә ала:

1) жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, шул исәптән аларның майданы;

2) катларның чикле саны һәм биналарның, корылмаларның чикле биекlege;

3) жир кишәрлеге чикләрендә төзелеш алып баруның максималь проценты, ул жир кишәрлегенең бөтен майданына төзелеп бетәргә мөмкин булган суммар майданы нисбәте буларак билгеләнә;

4) биналарны, төзелешләрне, корылмаларны мөмкин кадәр урнаштыру урыннарын билгеләү максатларында жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр, яқында биналар, корылмалар төзү тыела.

16. Жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары, кагыйдәләр, техник регламентлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, санитария кагыйдәләре тарафыннан иң чик параметрларга карата таләпчән таләпләр каралмаган очракларда кулланыла.

17. Жир кишәрлегенең минималь күләменә (майданына) чикләүләр бер хокукка ия булган файдалануның бер төре булган чиктәш жир кишәрлекләренә кагылмый.

18. Бинаның беренче катларында барлык өске катлар да бар, шул исәптән мансард катлары да, шулай ук цоколь катның өске өлеше планлаштырылган билге дәрәжәсеннән кимендә 2 метрга югарырак күтәрелсә.

18.1. Классификатор коды белән рөхсәт ителгән куллану төре өчен корылмаларның (антенна-мачта) иң чик биекlege билгеләнергә тиеш түгел.

19. Жир кишәрлеген төзүнең максималь проценты жир кишәрлегендә урнашкан барлык биналарның һәм корылмаларның майданын, яссылыклы корылмалардан һәм жир кишәрлеге өслегендәге капитал төзелеш объектларыннан (объектның жир асты өлеше) тыш, исәпкә ала.

20. Территориаль зоналар чикләрендә жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын бертигез файдалану рөхсәт ителгән бертөрле төрдәге өстәмә зоналар урнаштырылырга мөмкин, әмма жир кишәрлекләренең чик(минималь һәм (яисә) максималь күләме һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең , реконструкцияләүнең иң чик параметрлары белән һәм шундый зурлыклар һәм параметрлар белән туры килгән

22 статья. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары

Шәһәр төзелеше регламентлары территориаль зонаның һәр төренә карата билгеләнә. Территория зонасының һәр төренең шәһәр төзелеше регламентының гамәли көче өлгә төрдәге барлык билгеләнгән территориаль зоналарга кагыла.

22.1. Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә

гамәлгә ашырыла. Рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрен сайлап алу төп яки шартлы рәвештә рәхсәт ителгән күренешкә өстәмә рәвештә генә мөмкин, аны төп яки шартлы рәхсәт ителгән төр урынына билгеләргә ярамай.

Жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, шулай ук рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре өчен жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр күрсәтелми, чөнки алар файдалануның төп яисә шартлы рәхсәт ителгән төре белән билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентында әлеге төрне Классификаторда тасвирлау нигезендә конкрет төп яки шартлы рәхсәт ителгән төр өчен рәхсәт ителгән рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре күрсәтелми.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре; файдалануның ярдәмче төре билгеләнә торган төп яисә шартлы рәхсәт ителгән төр кодлары һәм ярдәмче төрләр өчен рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төре коды	Рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төре исеме	Куллануның ярдәмче төре билгеләнә торган төп һәм шартлы рәхсәт ителгән төрләре кодлары	Капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең иң чик параметрлары	
			катларның чикле саны, төзелешнең чикле биекlege	төзелешнең максималь проценты
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәмин итү	1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.19	Печән чабу	1.8	0	билгеләнмәгән
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	1.8	0	билгеләнмәгән
2.7.1	Автотранспортны саклау	2.1.1; 2.5; 2.6; 4.1	1 кат, 4.5 м	20%
3.1.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	1.7; 1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13; 1.14; 1.15; 1.16; 1.17; 1.18; 2.1.1; 2.4; 2.5; 2.7.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.4	Тулай торак	3.5.2, 6.12	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	2.5; 2.6; 3.2.4	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлегә объектлары	3.6.2	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	1.8, 1.9, 1.10, 1.11	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	3.4.1, 3.4.2, 3.10.1, 4.8.1, 5.2.1, 6.4, 6.9, 7.6, 9.2.1, 12.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.6	Жәмәгать туклануы	4.3, 4.4, 4.7, 4.8.1, 5.2.1, 7.6, 9.2.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

4.9	Эш урынындагы гаражлар	3.1, 3.1.2, 3.4.2, 3.8, 3.8.1, 3.9.2, 3.9.3, 4.1, 4.8.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	4.9, 4.9.1.1, 4.9.1.4	2 кат, 10 метр	билгеләнмәгән
4.9.1.4	Автомобиль ремонтлау	4.9.1.1, 4.9.1.3	2 кат, 10 метр	билгеләнмәгән
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен мөйданчыклар	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	0	билгеләнмәгән
5.4	Кече суднолар өчен причаллар	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	9.2.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	1.13	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

22.2. Индивидуаль торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1)

Индивидуаль торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән Ж1 индексы булган территорияль зоналарга кагыла.

Индивидуаль торак төзелеше зоналары түбәндәгеләрне урнаштыру өчен каралган:

- индивидуаль торак төзелеше һәм шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен билгеләнгән шәхси жир кишәрлекләре белән аерым торучы торак йортлар өчен;

- блокланган торак йортларны;

- аз катлы торак йортлар өчен (дүрт катка кадәр, мансардны да кертеп).

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге аерым торган, төзелгән яисә кушып төзелгән объектларны, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, культ биналарын, автомобиль транспорты стоянкаларын, гараж билгеләнешендәге объектларны, гражданның яшәвенә бәйлә һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамый торган объектларны урнаштыру рәхсәт ителә. Торак зоналар составына шулай ук бакчачылыкны алып бару өчен билгеләнгән территорияләр дә кертелергә мөмкин.

Жир кишәрлекләрен булдырганда (шул исәптән, бүлешү яки бүлеп бирү юлы белән) рәхсәт ителгән куллану төрләре белән 2.1, 2.2 кодлы жир кишәрлегенң минималь киңлеге урам фронты (юл) буенда 12 м дан ким булмаса, 2.3 коды белән— 6 м дан да ким булмаса, 2.1.1. код өчен—27 м ким булмаса тиеш.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләре өчен иң чик катлар саны һәм иң чик биеклегә төп биналарга, корылмаларга һәм төзелешләргә карата билгеләнә. Ярдәмчел корылмаларның максималь биеклегә - 3,5 м яссы түбә башына, 4,5 м кыёк түбә очына кадәр.

Индивидуаль торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыктарны алырга кирәк:

- кишәрлек чигеннән алып торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан (юл йөрү) - 5 метрдан да ким булмаган күләмдә; кишәрлек чикләреннән алып хужалык корылмаларына кадәр - кимендә 1 метр;

- торак бина тәрәзәләреннән алып күрше кишәрлектә урнашкан хужалык корылмаларына кадәр - кимендә 10 метр;

- үзекләштерелгән канализация булмаганда бәдрәфтән күрше йорт диварларына кадәр ара - 12 метрдан да ким булмаган;

- үзекләштерелгән канализация булмаганда бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына кадәр ара (кое) - 25 метрдан да ким булмаган.

Блокланган һәм аз катлы күпфатирлы торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыктарны алырга кирәк:

- 2.3 коды өчен кишәрлек чигеннән алып торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан (йөрү) - кимендә 3 метрдан.

- 2 - 3 кат биеклектәге торак биналарның озын яклары арасында: 15 м дан да ким булмаган; 4 кат: 20 м дан да ким булмаган (көнкүреш өзеклекләре);

-торак бүлмәләренең тәрәзәләре белән шул ук биналарның озын яклары һәм яннары арасында -10 метрдан да ким булмаган

Гомуми файдаланудагы майданчыктар торак һәм ижтимагый биналардан түбәндәге ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балалар уеннары өчен торак биналарга кадәр- 12 м;

- өлкән яштәге халыкның ялы өчен - 10 м;

- автомобиль кую өчен - 10 м;
- спорт белән шөгыйльләнү өчен 10 метрдан 40 метрга кадәр;
- хужалык максатлары өчен - 20 м;
- калдыклар өчен контейнер белән майданчыклар - 20 метрдан 100 метрга кадәр.

Өстәмә корылмалар, автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, урамнар ягыннан урнаштыру рөхсәт ителми.

Чиктәш кишәрлекләр арасындагы материал һәм тип киртәләр, яшелчә бакчалары белән тәмин ителгән өлештә кояш яктысын үткәрә торган челтәрсыман итеп кабул ителә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренәң чик күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән түзүнең, реконструкцияләүнең:

Рөхсәт ителгән куллану төре		Жир кишәрлекләренәң чик күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән түзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир күләме күләме, кв м.	катлар саны / корылма биеклегә	Төзелешн ең максимал ь проценты	жир кишәрлегә чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	мин. - 1000макс. - билгеләнмәгән	3 кат/18 м	50 %	3/3
2.2	Шәхси ярдәмчә хужалык алып бару өчен (йорт яны жир кишәрлегә)	мин. - 1000макс. - билгеләнмәгән	3 кат/18 м	40 %	3/3
2.3	Блоклы торак төзелеше	мин. - 1000макс. - билгеләнмәгән	3 кат/18 м	60 %	3/3
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	10/ билгеләнмәгән
3.8	Ижтимагый идарә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.8.1	Дәүләт идарәсе	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.3	Спорт белән шөгыйльләнү өчен	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

	мөйданчыклар				
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
2.1.1	Аз катлы күп фатирлы торак төзелеше	билгеләнмәгән	4 кат (мансардны да кертеп)/20 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән./4.5 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1	Коммуналь хезмәтә күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.3	Элемтә хезмәтә күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.4	Тулай торак	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.3	Көнкүреш хезмәтә күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлегә объектлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7	Дини куллану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

		ән	ән	әгән	ән
3.7.1	Дини йолаларны тормышка ашыру	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	2 кат/ билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлегә	билгеләнмәгән	2 кат/ билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнмәгән	2 кат/ билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.7	Кунакханә буенча хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	3 кат/ билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.4	Автомобиль ремонтлау	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
13.1	Яшелчәчеләк алып бару	мин. - 300макс. - 600	0/0	0 %	билгеләнмәгән
13.2	Бакчачылык алып бару	мин. - 300макс. - 600	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлегә чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша жир кишәрлегенә урамнары һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.

«н.у.» шартлы кыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләнә.

Жир кишәрлекләрәннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның барлык төрләрә рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләрә өчен әлеге Томның II бүлегендә күрсәтелгән таблица, 22-статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләрә нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелешә регламенты тарафыннан билгеләнгән жир кишәрлекләренәң чик (минимал) күләмнәре түбәндәге очрақларда кулланылмай:

- жир кишәрлегә хосусый милектәге жир кишәрлеген һәм дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрне һәм (яисә) жир кишәрлекләрен яңадан бүлү юлы белән һәм мәйданы жир кишәрлекләренәң иң чик (минимал) күләменә туры килә торган жир кишәрлеген жирлектә формалаштыру мөмкинлегә булмау юлы белән төзелсә;

- ике һәм аннан күбрәк жир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән жир кишәрлегә барлыкка китерү;

- гамәлдәге күчәмсез милек объекты астында төзелә торган жир кишәрлегә барлыкка килү һәм мәйданы жир кишәрлекләренәң иң чик (минимал) күләменә туры килә торган жир кишәрлеген формалаштыру мөмкинлегә булмау.

22.3. Аз катлы торак төзелешә зоналарының шәһәр төзелешә регламенты (Ж2)

Аз катлы торак төзелешә зоналарының шәһәр төзелешә регламенты (Ж2) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән Ж2 индексы булган территорияль зоналарга кагыла.

Аз катлы күпфатирлы торак төзелешә зоналары урнаштыру өчен билгеләнгән:

- аз катлы торак йортлар (дүрт катка кадәр, мансардын да кертпә);

- блокланган торак йортлар;

- йорт янындагы жир кишәрлекләре белән аерым торучы торак йортлар;

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көн күреш билгеләнешендәге аерым торган, төзелгән яисә кушып төзелгән объектларны, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, культ биналарын, автомобиль транспорты стоянкаларын, гараж билгеләнешендәге объектларны, гражданның яшәвенә бәйлә һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамый торган объектларны урнаштыру рәхсәт ителә. Торак зоналар составына шулай ук бакчачылыкны алып бару өчен билгеләнгән территорияләр дә кертелергә мөмкин.

Жир кишәрлекләре барлыкка килгәндә (шул исәптән, бүлешү яки бүлп бирү юлы белән) код белән рәхсәт ителгән файдалану төрләрә белән 2.1, 2.2 фронт буйлап жир кишәрлегенәң минимал киңлегә 12 м ким; 2.3 код белән - 6 м ким, 2.1.1 код өчен - 27 м ким булырга тиеш түгел.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләрә өчен иң чик катлар саны һәм иң чик биеклегә төп биналарга, корылмаларга һәм төзелешләргә карата билгеләнә. Ярдәмчел корылмаларның максимал биеклегә - 3,5 м яссы түбә башына, 4,5 м кыек түбә очына кадәр.

Индивидуаль торак төзелешә өчен түбәндәге ераклыктарны алырга кирәк:

- кишәрлек чикләреннән алып торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан (юл йөрү) - кимендә 3 метр;
- кишәрлек чикләреннән алып хужалык корылмаларына кадәр - кимендә 1 метр;
- торак бина тәрәзәләреннән алып күрше кишәрлектә урнашкан хужалык корылмаларына кадәр - кимендә 10 метр;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, күрше йортның диварларына кадәр ара - 12 метрдан да ким түгел;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына кадәр ара (кое) - 25 метрдан да ким түгел.

Блокланган һәм аз катлы күпкатлы торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыктарны алырга кирәк:

- кишәрлек чигеннән алып торак йорт стенасына кадәр 2.3 коды өчен - 3 метрдан да ким булмаган, урам ягыннан (йөрү) - 3 метрдан ким булмаган;
- 2-3 кат биеклектәге торак биналарның озын яклары арасында: 15 м дан да ким булмаган; 4 кат: 20 м дан да ким булмаган (көнкүреш өзеклекләре);
- шул ук биналарның тәрәзәләре 10 метрдан да ким булмаган озын яклары һәм яннары арасында.

Гомуми файдаланудагы майданчыктар торак һәм ижтимагый биналардан түбәндәге ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балаларны торак биналарга кадәр уйнау өчен - 12 м;
- өлкән яшьтәге халыкның ялы өчен - 10 м;
- автомобиль кую өчен - 10 м;
- спорт белән шөгыльләнү өчен 10 метрдан 40 метрга кадәр;
- хужалык максатлары өчен - 20 м;
- калдыктар өчен контейнерлы майданчыктар - 20 метрдан 100 метрга кадәр.

Өстәмә корылмалар, автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, урамнар ягыннан урнаштыру рәхсәт ителми.

Чиктәш кишәрлекләр арасындагы материал һәм тип киртәләр, яшелчә бакчалары белән тәэмин ителгән өлештә кояш яктысын үткәрә торган челтәрсиман итеп кабул ителә.

Өстәмә корылмалар, автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, урамнар ягыннан урнаштыру рәхсәт ителми.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минимал һәм (яки) максимал) күләме һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төре		Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлеге күләме, кв м.	катлар саны / корылма биекlege	Төзелешнең максимал ь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рәхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.1.1	Аз катлы күп	билгеләнмәгән		билгеләнм	билгеләнм

	фатирлы торак төзелеше		4 кат (мансардны да кертеп)/20 м	эгән	эгән
2.3	Блоклы торак төзелеше	мин. - 1000макс. - билгеләнмәгән	3 кат/18 м	60 %	3/3
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	10/н.у.
3.8	Ижтимагый идарә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.8.1	Дәүләт идарәсе	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	3 кат/ билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	мин. - 1000макс. - билгеләнмәгән	3 кат/18 м	50 %	3/3
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт яны жир кишәрлеге)	мин. - 1000макс. - билгеләнмәгән	3 кат/18 м	40 %	3/3
2.5	Урта катлы торак	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

	төзелеше		эн	эгэн	эгэн
2.7	Торак төзелешенө хезмэт күрсөтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән эн	билгеләнмәгән эгэн	билгеләнмәгән эгэн
3.1	Коммуналь хезмәтә күрсөтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән эн	билгеләнмәгән эгэн	билгеләнмәгән эгэн
3.1.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсөтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән эн	билгеләнмәгән эгэн	билгеләнмәгән эгэн
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсөтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән эн	билгеләнмәгән эгэн	билгеләнмәгән эгэн
3.2.1	Социаль хезмәт күрсөтү йортлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән эн	билгеләнмәгән эгэн	билгеләнмәгән эгэн
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсөтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән эн	билгеләнмәгән эгэн	билгеләнмәгән эгэн
3.2.3	Элемтә хезмәтә күрсөтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән эн	билгеләнмәгән эгэн	билгеләнмәгән эгэн
3.2.4	Тулай торак	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән эн	билгеләнмәгән эгэн	билгеләнмәгән эгэн
3.3	Көн күреш хезмәтә күрсөтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән эн	билгеләнмәгән эгэн	билгеләнмәгән эгэн
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлегә объектлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән эн	билгеләнмәгән эгэн	билгеләнмәгән эгэн
3.7	Дини куллану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән эн	билгеләнмәгән эгэн	билгеләнмәгән эгэн
3.7.1	Дини йолаларны тормышка ашыру	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән эн	билгеләнмәгән эгэн	билгеләнмәгән эгэн
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән эн	билгеләнмәгән эгэн	билгеләнмәгән эгэн
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәгә һәм аның белән чиктеш өлкәләрдәгә эшчәнлекне тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән эн	билгеләнмәгән эгэн	билгеләнмәгән эгэн
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәтә күрсөтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән эн	билгеләнмәгән эгэн	билгеләнмәгән эгэн
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән эн	билгеләнмәгән эгэн	билгеләнмәгән эгэн
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлегә	билгеләнмәгән	2 кат/ билгеләнмәгән эн	билгеләнмәгән эгэн	билгеләнмәгән эгэн
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнмәгән	2 кат/н.у.	билгеләнмәгән эгэн	билгеләнмәгән эгэн
4.7	Кунакханә буенча хезмәтә күрсөтү	билгеләнмәгән	3 кат /билгеләнмәгән	билгеләнмәгән эгэн	билгеләнмәгән эгэн

			гөн		
4.9.1.3	Автомобиль ю урыннары	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.4	Автомобиль ремонтлау	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
13.1	Яшелчәчелек алып бару	мин. - 300макс. - 600	0/0	0 %	билгеләнмәгән
13.2	Бакчачылык алып бару	мин. - 300макс. - 600	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша жир кишәрлегенә урамнары һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.

«н.у.» шартлы кыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендә күрсәтелгән таблица, 22статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеш регламенты тарафыннан билгеләнгән жир кишәрлекләренә чик (минималь) күләмнәре түбәндәге очракларда кулланылмый:

- жир кишәрлеге хосусый милектәге жир кишәрлеген һәм дөүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрне һәм (яисә) жир кишәрлекләрен яңадан бүлү юлы белән һәм майданы жир кишәрлекләренә иң чик (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлеген жирлектә формалаштыру мөмкинлегенә булмау юлы белән төзелсә;

- ике һәм аннан күбрәк жир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән жир кишәрлеге барлыкка китерү;

- гамәлдәге күчмәсез милек объекты астында төзелә торган жир кишәрлеге барлыкка килү һәм майданы жир кишәрлекләренә иң чик (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлеген формалаштыру мөмкинлегенә булмау.

22.4. Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле зоналарның (ОД) шәһәр төзелеш регламенты

Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле зоналарның шәһәр төзелеш регламенты әлеге Кагыйдәләр билгеләгән ОД индексы булган территорияль зоналарга кагыла.

Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле зоналар мәдәният, сәүдә, сәламәтлек

саклау, жәмәгать туклануы, социаль һәм мәдәни-көнкүреш билгеләнешендәге объектлар, эшкуарлык эшчәнлеге, урта һөнәри һәм югары һөнәри белем бирү объектлары, административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләре, культ биналары, автомобиль транспорты тукталышлары, эшлекле, финанс билгеләнешендәге объектлар, гражданның тормыш эшчәнлеген тәэмин итүгә бәйле башка объектлар урнаштыру өчен билгеләнгән.

Ижтимагый-эшлекле зоналарда урнаштыру өчен рәхсәт ителгән капитал төзелеш объектлары исемлегенә торак йортлар, блокланган төзелеш йортлары, күпфатирлы йортлар, кунакханәләр, жир асты яки күпкатлы гаражлар кертелергә мөмкин.

Жир кишәрлекләре барлыкка килгәндә (шул исәптән, бүлешү яки бүлүп бирү юлы белән) рәхсәт ителгән куллану төрләре белән 2.1, 2.2 кодлы жир кишәрлегенәң минималь киңлеге урам фронты (юл) буенда 12 м дан ким булмашка тиеш; 2.3 коды белән – 6 м дан да ким булмашка тиеш, 2.1.1 коды белән – 27 м дан да ким булмашка тиеш.

Катларның иң чик саны һәм кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләре өчен иң чик биеклек 2.1, 2.2, 2.3 төп биналарга, корылмаларга һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмчел корылмаларның максималь биеклегенә - 3,5 м яссы түбә башына, 4,5 м кыек түбә очына кадәр.

Индивидуаль торак төзелеш өчен түбәндәге ераклыктарны алырга кирәк:

- кишәрлек чигеннән торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан (юл йөрү) - кимендә 3 метр;

- кишәрлек чикләреннән алып хужалык корылмаларына кадәр - кимендә 1 метр;

- торак бина төрәзәләреннән алып күрше кишәрлектә урнашкан хужалык корылмаларына кадәр - кимендә 10 метр;

- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, күрше йортның диварларына кадәр ара - 12 метрдан да ким түгел;

- үзәкләштерелгән канализация булмаганда бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына кадәр ара (көе) - 25 метрдан да ким булмаган.

Блокланган һәм аз катлы күпкатлы торак төзелеш өчен түбәндәге ераклыктарны алырга кирәк:

- кишәрлек чигеннән алып торак йорт стенасына кадәр 2.3 коды өчен - 3 метрдан да ким түгел, урам ягыннан (йөрү) - 3 метрдан ким түгел; код өчен 2.1.1 - 3 метрдан ким түгел, урам ягыннан (юл йөрү) - 3 метрдан ким түгел;

- 2 - 3 кат биеклектәге торак биналарның озын яклары арасында: 15 м дан да ким булмаган; 4 кат: 20 м дан да ким булмаган (көнкүреш эзеклекләре);

- торак бүлмәләренең төрәзәләре белән шул ук биналарның озын яклары һәм яннары арасында - 10 метрдан да ким булмаган

Гомуми файдаланудагы майданчыктар торак һәм ижтимагый биналардан түбәндәге ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балаларны торак биналарга кадәр уйнау өчен - 12 м;

- өлкән яшьтәге халыкның ялы өчен - 10 м;

- автомобиль кую өчен - 10 м;

- спорт белән шөгыльләнү өчен 10 метрдан 40 метрга кадәр;

- хужалык максатлары өчен - 20 м;

- калдыктар өчен контейнерлы майданчыктар - 20 метрдан 100 метрга кадәр.

Чиктәш кишәрлекләр арасындагы материал һәм тип киртәләр, яшелчә бакчалары белән тәэмин ителгән өлештә қояш яктысын үткәрә торган челтәрсыман итеп кабул ителә.

Жир кишәрлекләрәннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм капиталъ төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төре		Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлеге күләме, кв м.	катлар саны / корылма биекlege	Төзелешн ең максимал ь процент ы	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рәхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1	Коммуналь хезмәтә күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.3	Элөмтә хезмәтә күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.4	Тулай торак	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.3	Көнкүреш хезмәтә күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәтә күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.4.2	Стационар медицина хезмәтә күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	10/ билгеләнмәгән
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	10/ билгеләнмәгән
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7	Дини куллану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7.1	Дини йолаларны	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

	тормышка ашыру	н	эн	мэгэн	эн
3.7.2	Дини идарә һәм мөғариф	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг эн	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
3.8	Ижтимагый идарә	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг эн	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
3.8.1	Дәүләт идарәсе	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг эн	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
3.8.2	Вәкилләк эшчәнлегә	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг эн	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг эн	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг эн	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг эн	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгә н	3 кат/ билгеләнмәг эн	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлегә	билгеләнмәгә н	2 кат/билгелән мөгәг	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнмәгә н	3 кат/ билгеләнмәг эн	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
4.7	Кунакханә буенча хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг эн	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
4.8.1	Күңел ачу чаралары	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг эн	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тәэмин итү	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг эн	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгыйльләнүне тәэмин итү	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг эн	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
5.1.3	Спорт белән шөгыйльләнү өчен мөйданчыклар	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг эн	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
9.3	Тарихи-мөдәни эшчәнлек	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг эн	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг эн	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг эн	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг эн	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
12.0	Гомуми файдаланудагы жүр кишөрлекләре (территорияләре)	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг эн	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
12.0.1	Урам-юл чөлтәре	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг эн	билгелән мөгән	билгеләнмәг эн
12.0.	Территорияне	билгеләнмәгә	билгеләнмәг	билгелән	билгеләнмәг

2	төзеклөндөрү	н	өн	мөгөн	өн
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрлөрә					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	мин. - 1000 макс. - билгеләнмәгән	3 кат/18 м	50 %	3/3
2.1.1	Аз катлы күп фатирлы торак төзелеше	билгеләнмәгән	4 кат (мансардны да кертеп)/20 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт яны жир кишәрлеге)	мин. - 1000 макс. - билгеләнмәгән	3 кат/18 м	40 %	3/3
2.3	Блоклы торак төзелеше	мин. - 1000 макс. - билгеләнмәгән	3 кат/18 м	60 %	3/3
2.5	Урта катлы торак төзелеше	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
2.6	Күп катлы торак йорт (биек төзелеш)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	1 кат/4.5 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.4.3	Махсус билгеләнештәге медицина оешмалары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.3	Фәнни сынаулар үткөрү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.2	Сөүдә объектлары (сөүдә үзәкләре, сөүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.3	Базарлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9	Эш урынындагы гаражлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша жир кишәрлегенә урамнары һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.

«н.у.» шартлы кыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендә күрсәтелгән таблица, 22статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелешә регламенты тарафыннан билгеләнгән жир кишәрлекләренә чик (минималь) күләмнәре түбәндәге очракларда кулланылмый:

- жир кишәрлеге хосусый милектәге жир кишәрлеген һәм дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрне һәм (яисә) жир кишәрлекләрен яңадан бүлү юлы белән һәм майданы жир кишәрлекләренә иң чик (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлеген жирлектә формалаштыру мөмкинлегенә булмау юлы белән төзелсә;

- ике һәм аннан күбрәк жир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән жир кишәрлеге барлыкка китерү;

- гамәлдәге күчмәсез милек объекты астында төзелә торган жир кишәрлеге барлыкка килү һәм майданы жир кишәрлекләренә иң чик (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлеген формалаштыру мөмкинлегенә булмау.

22.5. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелешә регламенты (И)

Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелешә регламенты (И) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән И индексы булган территорияль зоналарга кагыла.

Инженерлык инфраструктурасы зоналары инженерлык инфраструктурасы объектларын, шул исәптән корылмаларны һәм коммуникацияләрне урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-саклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төрләре; жир кишәрлекләренә чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмә һәм капиталъ төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төре		Жир кишәрлекләренә чик күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлеге күләме, кв м.	катлар саны / корылма биеклегенә	Төзелешнең максимум процент	жир кишәрлегеннән минималь

					чигенүлөр ,м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	1 кат/4.5 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәгә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәгә эшчәнлекне тәмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9	Эш урынындагы гаражлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.7	Энергетика	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.5	Торба үткәргеч транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	3 кат/ билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.4	Һава транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

«н.у.» шартлы кыскараруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендә күрсәтелгән таблица, 22статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шөһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм

башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

22.6. III класслы хәвәфлелектәге җитештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П2)

III класслы хәвәфлелектәге җитештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П2) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән П2 индексы булган территорияль зоналарга кагыла.

Җитештерү зонасы җитештерү объектларын әйләнә-тирә мохиткә, склад объектларына төрле йогынты нормативлары белән урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-саклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төрләре; җир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төре		Җир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	җир кишәрлеге күләме, кв м.	катлар саны / корылма биекlege	Төзелешнең максималь проценты	җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләре, м
Рәхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

	үткөрү				
3.9.3	Фөнни сынаулар үткөрү	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
4.9	Эш урынындагы гаражлар	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
6.0	Житештерү эшчәнлеге	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
6.2	Авыр сәнэгать	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
6.2.1	Автомобиль төзелеше сәнэгате	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
6.3	Жиңел сәнэгать	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
6.3.1	Фармацевтика сәнэгате	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
6.4	Азык-төлек сәнэгате	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
6.5	Нефть химиясе сәнэгате	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
6.6	Төзелеш сәнэгате	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
6.8	Элемтә	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
6.9	Складлар	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
6.9.1	Склад мөйданчыклары	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
6.11	Целлюлоза-кәгазь сәнэгате	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
6.12	Фөнни-житештерү эшчәнлеге	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
12.0. 1	Урам-юл челтәре	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
12.0. 2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмөгө н	1 кат/4.5 м	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
3.2.3	Элемтә хезмәте күрсәтү	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән
3.2.4	Тулай торак	билгеләнмөгө н	билгеләнмөгө н	билгеләнмөг ән	билгелән мөгән

3.3	Көнкүрөш хезмәте күрсөтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	10/ билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	3 кат /билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнмәгән	2 кат/ билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнмәгән	3 кат/ билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.4	Автомобиль ремонтлау	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.3	Су транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.4	Һава транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша жир кишәрлегенң урамнары һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.

«н.у.» шартлы кыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендә күрсәтелгән таблица, 22статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

22.7. Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (КС)

Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (КС) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән КС индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Коммуналь-склад зоналары коммуналь инфраструктура объектларын урнаштыру, склад объектларын, торак-коммуналь хужалык объектларын, транспорт объектларын, күпләп сату объектларын урнаштыру, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-саклау

зоналарын урнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төре		Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлеге күләме, га	катлар саны / корылма биеклеге	Төзелешн ең максимум проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рәхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	макс. - 10	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән/4.5 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәт күрсәтүгә тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.3	Элемтә хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.3	Көнкүреш хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.3	Базарлар *)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	у/б.ның 3 катында.	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.5	Банк һәм иминият	билгеләнмәгән	б.к.	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

	эшчәнлеге	н		эгән	эгән
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнмәгән	б.ш.	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9	Эш урынындагы гаражлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.4	Автомобиль ремонтлау	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.3	Жиңел сәнәгать	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.9	Складлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.9.1	Склад майданчыклары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлеге	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.2.3	Гомуми кулланылыштагы транспорт тукталышлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.3	Су транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
8.3	Эчке тәртипне тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
1.13	Балыкчылык	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	0 %	билгеләнмәгән
3.4.3	Махсус билгеләнештәге медицина оешмалары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.10.2	Хайваннар өчен приютлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

4.9.1.2	Юл ялын тээмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.4	Спорт белән шөгыльләнү өчен жиһазландырылган майданчыклар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.5	Су спорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.6	Авиация спорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.4	Кече суднолар өчен причаллар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.2.2	Пассажирларны ташу буенча хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.4	Һава транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

*) төзелеш материаллары, автозапчастьлар, техника, жиһазлар, башка сәнгәт товарлары сату буенча махсуслаштырылган базарлар.

«н.у.» шартлы кыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендә күрсәтелгән таблица, 22статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелеш проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

22.8. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СХ2)

Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СХ2) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән СХ2 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналары авыл хужалыгы эшчәнлеген алып бару, фермер хужалыклары, фәнни-тикшеренү, уку һәм авыл хужалыгы житештерүенә бәйлә башка максатлар эшчәнлеген тәэмин итү өчен, шулай ук аквакультура (балыкчылык), шул исәптән авыл хужалыгы житештерүе өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минимал һәм (яки) максимал) күләме һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төре	Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән
-----------------------------	--

		төзүң, реконструкцияләүң иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлеге күләме,га	катлар саны / корылма биекlege	Төзеле шнең максим аль процент ы	жир кишәрлеге чикләрәннә н минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
1.3	Яшелчәчелек *)	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәг ән
1.5	Бакчачылык	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	0 %	билгеләнмәг ән
1.8	Терлекчелек	макс. - 50	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәг ән
1.9	Жәнлекчелек	макс. - 50	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәг ән
1.10	Кошчылык	макс. - 50	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәг ән
1.11	Дуңгызчылык	макс. - 50	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәг ән
1.12	Умартачылык	макс.- 1	билгелән мәгән	10 %	билгеләнмәг ән
1.13	Балыкчылык	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәг ән
1.14	Авыл хужалыгын фәнни яктан тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәг ән
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкөртү	макс. - 10	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәг ән
1.17	Питомниклар	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәг ән
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэмин итү	макс. - 10	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәг ән
1.19	Печән чабу	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	0 %	билгеләнмәг ән
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	0 %	билгеләнмәг ән
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәг ән
3.1	Коммуналь хезмәте күрсөтү	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	0 %	билгеләнмәг ән
3.1.1. 1	Коммуналь хезмәтләр күрсөтү	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәг ән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсөтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәг ән
3.9.1	Гидрометеорология	билгеләнмәгән	билгелән	билгелә	билгеләнмәг

	өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү		мәгән	нмәгән	ән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	3 кат/билгеләнмәгән.	билгелә нмәгән	билгеләнмәгән
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнмәгән	2 кат/билгеләнмәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгелә нмәгән	билгеләнмәгән
6.9	Складлар	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәгән
6.9.1	Склад мәйданчыклары	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәгән
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлегенә	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне тәзекләндерү	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәгән
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткөрү	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәгән
3.9.3	Фәнни сынаулар үткөрү	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәгән
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлегенә	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәгән
5.3	Ау һәм балык тоту	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәгән
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгелә нмәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

*) Капиталь төзелеш объектлары булганда, яшелчәчелек теплицалардан файдаланып.

«н.у.» шартлы кыскарууы мөгънөсө билгеләнмөгән параметрлар белән билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендә күрсәтелгән таблица, 22статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

22.9. Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СХ4)

Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СХ4) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән СХ4 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналары бакчачылыкны алып бару, бакчачылык һәм дача хужалыгы өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималъ) күләме һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре		Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлеге күләме, кв м.	катлар саны / корылма биекlege	Төзелешнең максималъ проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималъ чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәтә күрсәтү	билгеләнмөгән	билгеләнмөгән	билгеләнмөгән	билгеләнмөгән
3.1.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмөгән	билгеләнмөгән	билгеләнмөгән	билгеләнмөгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмөгән	билгеләнмөгән	билгеләнмөгән	билгеләнмөгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәмин итү	билгеләнмөгән	билгеләнмөгән	билгеләнмөгән	билгеләнмөгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмөгән	билгеләнмөгән	билгеләнмөгән	билгеләнмөгән
11.2	Су объектларыннан	билгеләнмөгән	билгеләнмөгән	билгеләнмөгән	билгеләнмөгән

	махсус файдалану		эгән	мәгән	ән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0	Гомуи файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне тәзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
13.0	Гомуи билгеләнештәге жир кишәрлекләре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
13.1	Яшелчәчелек алып бару	мин. - 300макс. - 600	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
13.2	Бакчачылык алып бару	мин. - 300макс. - 600	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төрләре					
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

«н.у.» шартлы кыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендә күрсәтелгән таблица, 22статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

22.10. Ял, туризм һәм спорт объектлары зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (P3)

Ял, туризм һәм спорт объектларының (P3) зоналарының шәһәр төзелеш регламенты P3 зонасы регламенты нигезендә жирләрдән факта файдалануның яисә планлаштырыла торган файдалануның территорияләре чикләрендә урнашкан территорияль зоналарга кагыла.

Ял, туризм һәм спорт объектлары зоналары табигый, тарихи, социаль-мәдәни объектларны, физик культура һәм спорт объектларын, шулай ук рухи һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерергә сәләтле башка объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минимал һәм (яки) максимал) күләме һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән түзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төре	Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән
------------------------------------	---

		төзүңөң, реконструкцияләүңөң иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлеге күләме, кв м.	катлар саны / корылма биекlege	Төзелешн ең максимал ь проценты	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләрә					
3.6.2	Мәдәният һәм ял парклары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнмәгән	3 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.7	Кунакханә буенча хезмәтә күрсәтү	билгеләнмәгән	3 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.8.1	Күңел ачу чаралары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.7	Спорт базалары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.2	Табиғый-танып-белү туризмы	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.2.1	Туристтик хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.3	Ау һәм балык тоту	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.5	Гольф яки атлар йөрү өчен кырлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
9.1	Табиғат территорияләрен саклау	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
9.2	Курорт эшчәнлеге	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
9.2.1	Санаторий эшчәнлеге	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

12.0	Гомуи файдаланудагы жир кишэрлеклэре (территориялэре)	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэнм эгэн	билгелэнмэгэн
12.0. 1	Урам-юл челтэре	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэнм эгэн	билгелэнмэгэн
12.0. 2	Территорияне төзеклэндерү	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэнм эгэн	билгелэнмэгэн
Шартлы рэвештэ рөхсэт ителгэн куллану төрлэре					
2.4	Күчмө торак	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	0 %	билгелэнмэгэн
3.1	Коммуналь хезмөте күрсөтү	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэнм эгэн	билгелэнмэгэн
3.1.1 .1	Коммуналь хезмөтлөр күрсөтү	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэнм эгэн	билгелэнмэгэн
3.1.2	Коммуналь хезмөтлөр күрсөтүне тээмин итүче оешмаларның административ биналары	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэнм эгэн	билгелэнмэгэн
3.6.1	Мөдэни-ял итү эшчэнлеге объектлары	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэнм эгэн	билгелэнмэгэн
3.6.3	Цирклар һәм жөнлеклэр	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэнм эгэн	билгелэнмэгэн
3.7	Дини куллану	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэнм эгэн	билгелэнмэгэн
3.7.1	Дини йолаларны тормышка ашыру	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэнм эгэн	билгелэнмэгэн
3.7.2	Дини идарә һәм мөгариф	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэнм эгэн	билгелэнмэгэн
4.4	Кибетлэр	билгелэнмэг эн	3 кат/билге лэнмэгэн	билгелэнм эгэн	билгелэнмэгэн
4.5	Банк һәм иминият эшчэнлеге	билгелэнмэг эн	2 кат/билге лэнмэгэн	билгелэнм эгэн	билгелэнмэгэн
4.10	Күргөзмө-ярминкө эшчэнлеге	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэнм эгэн	билгелэнмэгэн
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тээмин итү	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэнм эгэн	билгелэнмэгэн
5.1.2	Биналарда спорт белэн шөгильлөнүне тээмин итү	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэнм эгэн	билгелэнмэгэн
5.1.4	Спорт белэн шөгильлөнү өчен жиһазландырылган мәйданчыклар	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэнм эгэн	билгелэнмэгэн
5.1.5	Су спорты	билгелэнмэг	билгелэн	билгелэнм	билгелэнмэгэн

		ән	мәгән	әгән	
5.1.6	Авиация спорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.4	Кече суднолар өчен причаллар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.3	Су транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.4	Һава транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

«н.у.» шартлы кыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендә күрсәтелгән таблица, 22статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

22.11. Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СН1)

Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СН1) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән СН1 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Зиратлар урнаштыру зоналары күмү урыннарын (зиратларны, крематорийларны, башка күмү урыннарын) урнаштыру һәм эшләтү өчен билгеләнгән. Әлеге төр зоналарны урнаштыру күрсәтелгән зоналарны бүлп бирү юлы белән генә тәэмин ителә һәм башка территориаль зоналарда рәхсәт ителми.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм капиталъ төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төре		Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлеге күләме, кв м.	катлар саны / корылма биекlege	Төзелешнең максимум процент ы	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рәхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәте	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән	билгеләнмәгән

	күрсөтү	эн		мөгөн	н
3.1.1.1	Коммуналь хезмэтлэр күрсөтү	билгеләнмөгән эн	билгеләнмөгән	билгелән мөгөн	билгеләнмөгән н
3.1.2	Коммуналь хезмэтлэр күрсөтүне тээмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмөгән эн	билгеләнмөгән	билгелән мөгөн	билгеләнмөгән н
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тээмин итү	билгеләнмөгән эн	билгеләнмөгән	билгелән мөгөн	билгеләнмөгән н
7.2.3	Гомуми кулланылыштагы транспорт тукталышлары	билгеләнмөгән эн	билгеләнмөгән	билгелән мөгөн	билгеләнмөгән н
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмөгән эн	билгеләнмөгән	билгелән мөгөн	билгеләнмөгән н
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмөгән эн	билгеләнмөгән	билгелән мөгөн	билгеләнмөгән н
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмөгән эн	билгеләнмөгән	билгелән мөгөн	билгеләнмөгән н
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	билгеләнмөгән эн	билгеләнмөгән	билгелән мөгөн	билгеләнмөгән н
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнмөгән эн	билгеләнмөгән	билгелән мөгөн	билгеләнмөгән н
12.0.2	Территорияне тәзекләндерү	билгеләнмөгән эн	билгеләнмөгән	билгелән мөгөн	билгеләнмөгән н
12.1	Ритуаль эшчәнлек	билгеләнмөгән эн	билгеләнмөгән	билгелән мөгөн	билгеләнмөгән н
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
билгеләнмөгән					

Искәрмәләр.

«н.у.» шартлы кыскаруы мәгънәсе билгеләнмөгән параметрлар белән билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендә күрсәтелгән таблица, 22-статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

23 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәли көче кагылмый торган җирләр

ЛО - линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) сызыкча объектлар белән мәшгуль җир кишәрлекләре.

ТОП - гомуми файдалану территориясе.

ОКН - мәдәни мирас объектлары территориясе

Линия объектларына электр линияләре, элемент линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торбаүткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар керә.

Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә көче кагылмый торган җир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары яисә җирле үзидарәнең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җирләрдә урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

Линия объектларын урнаштыру (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм гомуми файдаланудагы федераль һәм региональ әһәмиятле автомобиль юлларыннан тыш) теләсә кайсы территориаль зонада рәхсәт ителгән файдалануның рәхсәт ителгән төрләре исемлегендә күрсәтелмичә рәхсәт ителә.

24 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җирләр

ЛФ - урман фонды җирләре.

ВО - өске сулар белән капланган җирләр.

СХ - авыл хужалыгы җирләренең җирләре.

МСТТ - махсус сакланыла торган табигать территорияләре җирләре.

Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары яисә вәкаләтле җирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җирләрдә урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

Җирләрдән яисә җир кишәрлекләреннән урман фонды җирләре составыннан файдалану урманчылыкның урман хужалыгы регламенты белән билгеләнә, аның чикләрендә урман фонды җирләре урнашкан, урман мөнәсәбәтләре өлкәсәндәге федераль һәм региональ законнар нигезендә билгеләнә.

Җир өсте сулары белән капланган җирләрдән файдалану Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә вәкаләтле башкарма хакимият органнары тарафыннан билгеләнә.

Авил хужалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хужалыгы җирләренә торак пунктлар чикләреннән читтә урнашкан күпьяллык үсентеләр (бакчалар, виноградыклар һәм башкалар) биләгән чөчүлекләр, печәнлекләр, көтүлекләр, ятмалар, җирләр керә. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хужалыгы җирләренең өстенлекләре кулланылышта һәм

аерым сакланырга тиеш. Авыл хужалыгы билгеленешендөге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре гражданның үз ихтыяжлары өчен бакчачылыкны алып бару территориясе чикләренә кертелә алмый, шулай ук бакча йортлары, торак йортлар, хужалык корымалары һәм бакча жир кишәрлегендә гаражлар төзү өчен файдаланыла алмый.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында авыл хужалыгы жирләре СХ индексы белән билгеләнә торган авыл хужалыгы жирләре составына жирләренә тискәре йогынтыдан саклау функциясен башкара торган авыл хужалыгы юллары, урманны саклый торган утыртмалары, агач-куак үсемлекләре булган авыл хужалыгы билгеленешендөге башка жирләр кертелергә мөмкин

Махсус сакланыла торган табигать территорияләре чикләрендә урнашкан жирләрдән яисә жир кишәрлекләреннән файдалану махсус сакланылучы табигать территорияләре турындагы законнар нигезендә махсус сакланылучы табигать территориясе турындагы нигезләмә белән билгеләнә.

25 статья. Жирләрдән фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияләре

Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында территорияне чагылдырырга тиеш, алар өчен территориаль планлаштыру документлары нигезендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган шәһәр төзелеше регламентлары һәм зоналары билгеләнергә тиеш, әмма өлеге территорияләр өчен гамәлдәге законнар таләпләре нигезендә территория зонасы билгеләнә алмый.

Мондый территорияләренә билгеләү өчен жирләрдән (жир кишәрлеге яисә аның өлеше) факттагы яисә планлаштырылган файдалану территориясе төшенчәсе кулланыла.

Жир кишәрлегенә бер өлешен фактта яисә планлаштырып куллану территориясе - жир кишәрлегенә зур булмаган өлешен биләгән территория (шул исәптән ике яки аннан да аерымланган кишәрлектән торган бердәм жир файдаланудагы), ул фактта кулланыла яки теге яки бу территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламенты нигезендә файдалану планлаштырыла, ул бөтен жир кишәрлегенә яисә аның өлешенә карата билгеләнә алмый.

Һәр жир кишәрлегенә бер генә территориаль зонага каравы турындагы законнар таләпләре нигезендә, территориаль зона жир кишәрлегенә бер өлешенә карата (шул исәптән бердәм жирдән файдалануның аерымланган кишәрлегенә карата) билгеләнә алмый. Жир кишәрлегенә бер өлешен фактта яисә планлаштырып файдалануга туры килә торган территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламенты, рөхсәт ителгән файдалану төрләренә, жир кишәрлекләренә иң чик (минимал) һәм (яисә) максимал күләмнәренә һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларының, жир кишәрлегенә калган (зуррак) өлешен капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең барлык жир кишәрлегенә кагыла алмый.

Жир кишәрлеге өлешен фактта яисә планлаштырып куллану территорияләре территориаль зонаның хокукый статусы юк. Өлеге территорияләренә чикләре, шулай ук территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның аларга туры килә торган чикләре ориентир рәвешендә була һәм тиешле функциональ зоналар һәм зоналар чикләре нигезендә жирлекнең генераль планы карталарында территориядән файдалануның махсус шартлары булган шәһәр төзелеше зонасы карталарында чагылдырыла.

Өлеге территорияләренә шәһәр төзелеше зоналаштыру карталарында билгеләү өчен жир кишәрлегенә фактта файдаланган очракта, яки жир

кишәрлеге өлөшөн планлаштырган очракта «-Ф» индексы белән тулыландырылган өлөшө булган жир кишәрлегенең факттагы территориаль зонасы яисә планлаштырылган өлөшө индексы кулланыла.

Шөһөр төзелешен зоналаштыру карталарында жирлөрдөн фактта һәм планлаштырылган файдалануның түбөндөгө төрлөре күрсөтелгән:

И-Ф - И зонасы регламенты нигезендө жирлөрдөн фактта файдалану территориясе.

СХ2-Ф - СХ2 зонасы регламенты нигезендө жирлөрдөн фактта файдалану территориясе.

Р3-Ф - Р3 зонасы регламенты нигезендө жирлөрдөн фактта файдалану территориясе.

СН1-Ф - СН1 зонасы регламенты нигезендө жирлөрдөн фактта файдалану территориясе.

Гамөлдөгө законнар нигезендө жирлөрнең хокукий статусы жайга салынмаган территориялөр, әгәр алар кешелөр тормышына һәм сәламәтлегенә, әйләнә-тирә мохиткө куркыныч тудырмаса, гамөлдө чикләнмөгән рөвештө озак була ала, . Жир кишәрлегенең бер өлөшөн факттагы яисә планлаштырылган файдалану территориясендө булган капитал төзелеш объектларын төзү яки реконструкциялөгө рөхсәт алу өчен жир кишәрлеген ызанлау (бүлөшү яки бүлөп бирү) үткөрөргө һәм территорияне факттагы яки планлаштырылган куллануга туры килә торган, территориаль зона чикләрен билгеләү өлөшөндө, әлегә Кагыйдөлөргө үзгөрешлөр кертөргө кирәк.

Шөһөр төзелешен зоналаштыру картасында жирлөрдөн фактта файдалану территориясе сыйфатында шулай ук урман фонды жирлөрөндө яисә махсус саклана торган территориялөрдө шөһөр төзелешө регламентлары билгеләнмөгән жир кишәрлеклөре дө күрсөтелә ала.

Х БҮЛЕК. Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын куллануны чикләү

26 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

26.1. Гомуми нигезләмәләр

1) Россия Федерациясә Жир кодексы нигезендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән файдалануның чикләве билгеләнә, әгәр жир асты байлыктары, һава һәм су законнары турындагы законнарда башкасы каралмаган булса, алар жир өстендә һәм жир өслегендә булган барлык нәрсәгә кагыла һәм мондый жир кишәрлекләрендә урнашкан күчәмсез мөлкәт объектларын урнаштыруны һәм (яисә) файдалануны чикли һәм (яисә) территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар урнаштыру максатларына туры килми торган башка эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен жир кишәрлекләреннән файдалануны чикли яисә тыя.

2) Россия Федерациясә Жир кодексының 105 статьясында билгеләнгән территориянең махсус шартлары булган зоналар төрләренең тулы исемлеге.

3) Федераль закон нигезендә, жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын куллануны чикләү бары тик күләме һәм (яки) чикләре федераль закон таләпләре нигезендә рәсми рәвештә билгеләнгән территориядән файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләрендә генә гамәлдә. Жирлекләренең, шәһәр округларының жирле үзидарә органнары үз вәкаләтләренә кертелмәгән территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның күләмнәрен һәм (яисә) чикләрен билгели алмый.

Шуңа ярашлы рәвештә әлегә Кагыйдәләр кысаларында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар өч төргә бүленә:

- билгеләнгән - Россия Федерациясә законнары нигезендә чикләре билгеләнгән һәм расланган зоналар;

- билгеләүгә планлаштырыла торган-зоналары, чикләре Россия Федерациясә законнары нигезендә билгеләнмәгән һәм расланмаган, ләкин законнар нигезендә билгеләнергә тиеш булган зоналар чикләрен билгеләүнең беркетелгән күләмнәренә һәм бертөрле кагыйдәләренә (критерийларына) ия;

- якинча зоналары - зоналары, чикләре Россия Федерациясә законнары нигезендә билгеләнмәгән һәм расланмаган, ләкин законнар нигезендә билгеләнергә тиеш булган зоналар чикләрен билгеләүнең беркетелгән күләмнәренә һәм бертөрле кагыйдәләренә (критерийларына) ия; мондый зоналар өчен закон дәрәжәсендә бары тик якинча үлчәмнәр билгеләнгән, мондый зоналар чикләрен билгеләгән очракта исәп-хисаплар һәм (яки) әйләнә-тирә мохиткә йогынты дәрәжәсенәң натураль үлчәүләрен уздыру юлы белән аныкланырга тиеш.

4) Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган билгеләнгән зоналарның чикләре генә мәжбүри тәртиптә чагылдырыла.

5) Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында шулай ук гамәлдәге объектларга карата территорияне файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре чагылырга мөмкин, алар өчен федераль законнарда һәм Россия Федерациясәнең норматив хокукый актларында территорияне файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен билгеләүнең бер үк төрле кагыйдәләре билгеләнгән

Мондый зоналарга линия объектларының (электр тапшыру линияләре, торбаүткәргечләр, элементә линияләре), автомобиль юлларының юл буе полосалары, су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе саклау полосалары керә. Мондый зоналарның чикләре шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында чагылган очракта, әлеге чикләр рәсми билгеләнгән (расланган) зоналардан территориянең махсус шартлары булган аерым шартлы билгеләр белән чагылдырыла.

Мондый зоналарның чикләрен аерып алу әлеге зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү мәгълүмат-белешмә характерында була һәм федераль законнар нигезендә билгеләнгән планлаштырыла торган чикләр һәм чикләүләр буларак карала. Территориянең махсус шартлары булган зоналарның тулысынча яисә өлешчә ориентлашу чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләре әлеге зоналарда жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне суд тәртибендә дәгъва белдерергә хокукы.

6) шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган якинча зоналары чикләре чагылдырылмый, чөнки алар якинча характерга ия һәм жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә юридик көчкә ия түгел. Россия Федерациясе суд практикасы нигезендә, территориядән шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында файдалануның махсус шартлары булган зоналарның якинча чикләре алынган очракта, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре мондый зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә гәмәлдә булмаган дип танылырга мөмкин.

Якинча булган зоналарга федераль законнар таләпләре нигезендә билгеләнмәгән предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-саклау зоналары, су белән тәэмин итү чыганакларын саклауның икенче һәм өченче пояслары зоналарының, су астында калу һәм су басу зоналарының, радиотехник объектны тапшыра торган чикләү зоналарының, территориянең махсус шартлары булган зоналарның һәм ярдәмче зоналарның башка төрләре керә, федераль законнар нигезендә зоналар күләмнәре исәпләүләр һәм (яисә) табигый тикшеренүләр (үлчәүләр) нигезендә билгеләнергә тиеш.

7) Раифа авыл жирлегә муниципаль берәмлеге территориясендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның түбәндәге төрләре билгеләнгән яисә билгеләнергә тиеш:

- эчәргә яраклы һәм хужалык-көнкүрешне су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары;
- су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе саклау полосалары;
- электр челтәре хужалыгы объектларын саклау зоналары;
- газ бүлү челтәрләренең саклау зоналары;
- линияләрнең һәм корылмаларның һәм элементә саклау зоналары;
- саклау зоналары һәм магистраль торба үткәргечләрдән минималь ераклыктагы зоналар;
- автомобиль юлларының бүленгән полосалары һәм юл буе полосалары.

26.2. Су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары

Су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналарының төрләре һәм күләмнәре СанПин 2.1.4.1110-02 «Су белән тәэмин итү чыганакларын һәм эчәргә яраклы суларны санитар саклау зоналары» нигезендә билгеләнә.

Су белән тәэмин итү чыганаклары санитар саклау зоналарына (алга таба - ЗСО) ия. Санитар саклау зоналары өч пояс составында оештырыла.

Беренче пояс (катгый режимлы) су алу жайланмаларының, барлык су үткөрү корылмаларының мейданчыкларының һәм су үткөрү каналының территориясен үз эченә ала. Су белән тәэмин итүнең жир асты чыганакларын санитар саклау зонасының беренче поясы күләме сакланган жир асты суларын кулланганда 30 м һәм жир асты суларын тиешенчә сакламаганда 50 м тәшкил итә.

Беренче пояс чикләрендә югары көпшөлә агачлар утырту рөхсәт ителми, суүткөргеч корылмаларны эксплуатацияләүгә, реконструкцияләүгә һәм киңәйтүгә турыдан-туры катнашы булмаган барлык төзелеш төрләре, шул исәптән төрле билгеләнештәге торба үткөргечләр салу, торак һәм хужалык-көнкүреш биналарын урнаштыру, кешеләр яшәве, агулы химикатлар һәм ашламалар куллану ителми.

Биналар, икенче пояс территориясендә санитар режимны исәпкә алып, ССЗның беренче поясыннан читтә урнашкан якындагы көнкүреш яки житештерү канализациясе системасына яки чистарту корылмаларының жирле станцияләренә канализация суларын агузу өчен жиһазландырылган булырга тиеш.

Икенче һәм өченче поясы (чикләүләр поясы) су чыганакларының пычрануын кисәтү өчен билгеләнгән территорияне үз эченә ала. Жир асты су чыганакларының санитар саклау зоналарының икенче һәм өченче пояслары чикләрен исәп-хисап белән билгелиләр.

Санитария саклау зонасының икенче һәм өченче пояслары чикләрендә түбәндәгеләр тыела: туфрак катламын бозуга бәйлә яңа скважиналар бораулау һәм яңа төзелеш (Роспотребнадзор идарәсенәң территориаль бүлекчәсе белән мәжбүри килештерелгән очракта житештерелә); файдаланылган суларны жир асты горизонтларына күчерү һәм каты калдыкларны жир асты катламнарына күчерү, жир асты байлыктарын эшкөртү; ягулык-майлау материаллары, агу химикатлары һәм минераль ашламалар складларын, сөнөгәть агымнары, шлам саклау складларын һәм жир асты суларының химик пычрану куркынычына бәйлә башка объектларны урнаштыру. Санитар саклау зонасының өченче поясы чикләрендә мондый объектларны урнаштыру, геологик контроль органнары бәяләмәсен исәпкә алып бирелгән Роспотребнадзор органының санитар-эпидемиологик бәяләмәсе булганда, су горизонттын пычратудан саклау буенча махсус чаралар үтәлгән очракта гына рөхсәт ителә.

Шулай ук икенче пояс чикләрендә түбәндәгеләр тыела: жир асты суларының микроблар пычрану куркынычына бәйлә зиратларны, үлөт базларын, ассенизация басуларын, фильтрация басуларын, тирес саклагычларны, силос траншеяларын, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләрен һәм башка объектларны урнаштыру; ашламалар һәм агу химикатларын куллану; төп кулланылыштагы урманни кисү.

26.3. Су саклау зоналары, өске су объектларының яр бие саклау полосалары

Россия Федерациясе Су кодексының 65 статьясы нигезендә, Россия Федерациясе су кодексы су саклау зоналары елгаларның, инешләренәң, күлләрнең, сусаклагычларның яр бие линиясенә тоташкан һәм күрсәтелгән су объектларының пычрануын, чүплөнүен, ләм утыруын, суларының саегуын булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөнъясының башка объектларының яшәү тирәлеген саклау максатларында хужалык һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруның махсус режимы билгеләнә торган территорияләрдән гыйбарәт.

Су саклык зоналары чикләрендә хужалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә торган территорияләрдә яр буе саклау полосалары урнаштырыла.

Елгаларның су саклау зоналарының, инешләрнең киңлеге һәм аларның яр буе яклау полосасының киңлеге тиешле яр сызыгынан билгеләнә.

Елгаларның яисә инешләрнең су саклау зонасы киңлеге, аларның чишмә башыннан елгалар яисә инешләр өчен түбәндәге озынлык белән билгеләнә:

- 10 километрга кадәр - 50 метр;
- 10 километрдан 50 километрга кадәр - 100 метр;
- 50 километрдан һәм аннан да күбрәк - 200 метрдан.

Су саклау зоналары чикләрендә түбәндәгеләр тыела:

- туфракның уңдырышлылыгын көйләү максатларында агып төшүче сулардан файдалану;
- зиратларны, үлэт базларын, житештерү һәм куллану калдыкларын күмү урыннарын, химик, шартлаткыч, агулы матдәләрне, радиоактив калдыкларны күмү пунктларын урнаштыру;

- зарарлы организмнарга каршы көрәш буенча авиация чараларын гамәлгә ашыру;

- транспорт чараларының (махсус транспорт чараларынан тыш) хәрәкәте итүе һәм туктап торуы, юллар буйлап хәрәкәт итүдән һәм юлларда һәм каты өслекле махсус жиһазландырылган урыннарда тукталудан кала;

- ягулык салу станцияләрен, ягулык-майлау материаллары складларын урнаштыру (ягулык салу станцияләре, ягулык-майлау материаллары складлары портлар, суднолар тезү һәм суднолар ремонтлау оешмалары, эчке су юллары инфраструктурасы территорияләрендә, әйләнә-тирә мохитне саклау һәм Су кодексы таләпләрен үтәү шарты белән урнаштырылган очраклардан тыш), транспорт чараларын техник карау һәм ремонтлау өчен файдаланыла торган техник хезмәт күрсәтү станцияләре, транспорт чараларын юу;

- пестицидлар һәм агрохимикатлар өчен махсуслаштырылган саклагычлар урнаштыру, пестицидлар һәм агрохимикатлар куллану;

- агым суларны, шул исәптән дренаж суларны агызу;

- гомумтаралган файдалы казылмаларны эзләү һәм чыгару (гомумтаралган файдалы казылмаларны эзләү һәм чыгару 1992 елның 21 февралендәге 2395-1 номерлы "Жир асты байлыклары турында" РФ Законының 19.1 статьясы нигезендә расланган техник проект каралганча, РФ жир асты байлыклары турындагы законнары нигезендә бирелгән тау бүлекләре һәм (яки) геологик бүленешләр чикләрендә файдалы казылмаларның башка төрләрен эзләү һәм чыгару белән шөгыйльләнүче жир асты байлыкларынан файдаланучылар тарафыннан гамәлгә ашырыла торган очраклардан тыш).

Су законнары һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар нигезендә, су саклау зоналары чикләрендә су объектларын пычранудан, чүпләнүдән, ләм утырудан һәм сулыкларны саегудан саклауны тәэмин итә торган корылмалар объектларын проектлау, тезү, реконструкцияләү, файдалануга тапшыру, эксплуатацияләү рөхсәт ителә. Су объектын пычранудан, чүпләнүдән, ләм утырудан һәм суларны ярлыландырудан саклауны тәэмин итә торган корылма төрен сайлау әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар нигезендә билгеләнгән пычраткыч матдәләр, башка матдәләр һәм микроорганизмнарны ташлауның мөмкин нормативларын үтә зарурлыгын исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Су объектларын пычранудан, чүпләнүдән, ләм утырудан һәм сулыкларны саегудан саклауны тәэмин итә торган корылмалар дигәндә түбәндәгеләр

аңлашыла:

- үзеклөштерелгән су чыгару системалары (канализацияләр), явым-төшем суларын агызу өчен үзеклөштерелгән су чыгару системалары;

- агып төшүче суларны үзеклөштерелгән су чыгару системаларына агызу (ташландык суларны агызу) өчен корылмалар һәм системалар (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, үтеп кергән жир асты суларын, сиптерү-юу өчен тотыла торган суларны һәм дренаж суларын) әгәр алар шундый сулар өчен билгеләнгән булса;

- агып төшүче суларны (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, инфильтрация, су сиптерү һәм дренаж суларын) чистарту өчен аларны чистартуны әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар һәм Су кодексы таләпләре нигезендә билгеләнгән нормативлардан чыгып тәэмин итә торган локаль чистарту корылмалары;

- житештерү һәм куллану калдыкларын жыю корылмалары, шулай ук агып төшүче суларны (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, инфильтрация суларын, су юу һәм дренаж суларын) су үткәрми торган материаллардан ясалган приемникларга чыгару (агызу) корылмалары һәм системалары.

Су саклау зоналары чикләрендә урнашкан һәм агып төшүче суларны чистарту корылмалары белән жиһазландырылмаган гражданның бакчачылык, яшелчәчелек яисә дача коммерциягә карамаган берләшмәләре территорияләренә карата, аларны мондый корылмалар белән жиһазландырган һәм (яисә) үзеклөштерелгән системаларга тоташтырган вакытка кадәр, әйләнә-тирә мохиткә пычраткыч матдәләр, башка матдәләр һәм микроорганизмнар керүне булдырмый торган су үткәрми торган материаллардан ясалган приемниклар куллану рөхсәт ителә.

Яр буе яклау полосасының киңлегенә су объектын ярының текәлегенә бәйле рәвештә билгеләнә һәм кирегә авышу өчен 30 м яисә кире авышу өчен 0 м, 40 м тәшкил итә һәм 3 м авышу өчен 50 м тәшкил итә.

Елга, чишмә башыннан алып тамагына кадәр 10 км дан да кимрәк булган инеш өчен су саклау зонасы яр буе яклау полосасы белән туры килә. Елганың, инешнең чишмә башлары өчен су саклау зонасы радиусы илле метр күләмендә билгеләнә.

Яр буе саклау полосалары чикләрендә су саклау зонасы өчен билгеләнгән чикләүләр белән беррәттән түбәндәгеләр тыела:

- жирләренә сөрү;

- юыла торган грунтларның өемнәрен урнаштыру;

- авыл хужалыгы терлекләрен көтү һәм алар өчен жәйге лагерьлар, ванналар оештыру

Гомуми файдаланудагы су объектынның яр буе линиясә буйлап гомуми файдалану өчен билгеләнгән яр буе полосасы билгеләнә.

Гомуми файдаланудагы су объектарының яр буе полосасының киңлегенә 20 метр тәшкил итә, озынлыгы чишмә башыннан тамагына кадәр 10 километрдан да артык булмаган яр буе полосасы каналларынан, шулай ук елгалардан һәм инешләрдән тыш. Яр буе полосасы каналларының, шулай ук елгаларның һәм инешләренең киңлегенә, озынлыгы чишмә башыннан алып тамакка кадәр ун километрдан да артмаган, 5 метр тәшкил итә. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында 5 метр киңлектәге яр буе полосалары чагылдырылмый.

Һәр гражданин гомуми файдаланудагы су объектарының яр буе полосасыннан, шул исәптән һәвәскәр һәм спорт балыкчылыгы һәм йөзү чараларын жөлеп итү өчен, файдаланырга хокуклы (механик транспорт чараларын кулланмыйча).

Яр буе полосасы чикләрендә жир кишәрлекләрен хосусыйлаштыру тыела.

26.4. Электр челтәре хужалыгы объектларының саклау зоналары

Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары «Электр челтәре хужалыгы объектларының саклау зоналарын билгеләү тәртибе һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартлары турында» Россия Федерациясә Хөкүмәтенәң 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары нигезендә электр челтәре хужалыгының гамәлдәге линияләренәң һәм корылмаларының сакланышын тәэмин итү өчен билгеләнә.

Электрүткәргечнең һава линияләре буйлап сак зоналары жир кишәрлеге өслеге һәм һава киңлеге (электр тапшыруының һава линияләре терәкләренәң биеклегенә туры килә торган биеклеккә) рәвешендә билгеләнә, параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнә, алар кырыядагы үткәргечләрдән электр тапшыру линиясенәң ике ягында да калыша, аларның аерылгысыз торышы түбәндәге ераклыкта:

- 1 кВ кадәр - 2 м;
- 1 дән 20 кВ - 10 м га кадәр;
- 35 кВ - 15 м;
- 110 кВ - 20 м;
- 220 кВ - 25 м;
- 500 кВ - 30 м.

Электр тапшыруының жир асты кабель линияләре буйлап сак зонасы жир асты байлыктары кишәрлеге өслегенәң бер өлеше (электр үткәргечләренәң кабель сызыкларын салу тирәнлегенә туры килә торган тирәнлектә) белән чикләнә, кырыя кабельләрдән 1 метр ераклыктагы электр тапшыру линиясенәң ике ягында да калыша торган параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнә өлеше рәвешендә билгеләнә.

Саклау зоналарында электр челтәре хужалыгы объектларының имин эшен бозарга мөмкин булган теләсә нинди гамәлләрне гамәлгә ашыру, шул исәптән аларның зарар күрүенә яисә юкка чыгаруына китерү, һәм (яисә) гражданның гомеренә, сәламәтлегенә һәм физик яисә юридик затларның мөлкәтенә зыян китерү, шулай ук экологик зыян салуга һәм янғын чыгуга китерү тыела. Аерым алганда, түбәндәгеләр тыела:

- электр челтәре хужалыгы объектларына керү өчен төзелгән юл һәм керү юллары чикләрендә теләсә нинди объектлар һәм предметларны (материалларны) урнаштырырга, шулай ук теләсә нинди эшләр башкарырга һәм электр челтәре хужалыгы объектларына керү өчен кирәкле юл һәм подъездлар булдырмыйча, керүгә комачауларга мөмкин булган корылмалар төзүгә;

- чүплекләр урнаштырырга;

- удар механизмнар белән эшләү, авырлыгы 5 тоннадан артык булган авырлыкны ташлау, сыек һәм коррозия матдәләре һәм ягулык-майлау материаллары чыгару һәм түгү (жир асты кабель линияләренәң саклык зоналарында).

Электр челтәре хужалыгы объектларының саклык зоналарында 1000 Вольттан артык көчәнеше белән, шулай ук түбәндәгеләр тыела:

- теләсә нинди саклагычларны, шул исәптән ягулык-майлау, материалларны саклау яки урнаштыру;

- балалар һәм спорт майданчыктары, стадионнар, базарлар, сәүдә нокталары, кыр станнары, мал-туар өчен зоналар, гаражлар һәм барлык төр машиналар һәм механизмнар кую урыннары урнаштыру, билгеләнәң тәртиптә рөхсәт ителгән эшләрне башкармаучы кешеләрнең күп жыелуы белән бәйле теләсә нинди чаралар үткөрү (һава электр тапшыру линияләренәң сак

зоналарында);

- саклагычларны теләсә нинди, шул исәптән ягулык-майлау материаллары белән кушарга яки урнаштырырга.

Саклау зоналары чикләрендә чөлтәр оешмасын язмача рәхсәтсез түбәндәгеләр тыела:

- биналар һәм корылмалар төзү, капитал ремонтлау, реконструкцияләү яисә сүтү;

- тау, шартлату, мелиоратив эшләр, шул исәптән жирләрне вакытлыча су басу белән бәйлә булган;

- агач һәм куаклар утырту һәм кисү;

- юл өслегеннән гомуми биеккә 4,5 метрдан артык булган йөксез яисә йөк төялгән машиналар һәм механизмнар йөрү (һава электр линияләренең сак зоналарында);

- 4 м дан артык биеккә авыл хужалыгы машиналарын һәм жиһазларны кулланып кыр авыл хужалыгы эшләрен башкару.

26.5. Газ бүлү чөлтәрләренең саклау зоналары

"Газ бүлү чөлтәрләрен саклау кагыйдәләрен раслау турында" Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 2000 елның 20 декабрдәгә 878 номерлы карары нигезендә газ бүлү чөлтәрләре өчен түбәндәгә сак зоналары билгеләнә:

а) тышкы газүткәргечләр трассасы буйлап - газүткәргечнең һәр ягыннан 2 метр ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнгән территория рәвешендә;

б) полиэтилен торбалардан жир асты газүткәргечләре трассалары буйлап, газүткәргеч трассасын билгеләү өчен, бакыр үткәргеч торбалардан 3 метр ераклыкта һәм капма-каршы яктан 2 метр ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнгән территория рәвешендә;

в) торбаларның материалына карамастан мәңгелек туңлы грунтларда тышкы газүткәргеч трассалары буйлап-газүткәргечнең һәр ягыннан 10 метр ераклыкта шартлы линияләр белән чикләнгән территория рәвешендә;

г) аерым газ регулятор пунктлары тирәсендә - әлеге объектлар чикләреннән 10 метр ераклыкта үткәрелгән йомык линия белән чикләнгән территория рәвешендә. Биналар янындагы газны жайга салу пунктлары өчен саклау зонасы регламентланмый;

д) газүткәргечләрнең су асты кичүләре буйлап суднолар һәм сал йөри торган елгалар, күлләр, сусаклагычлар, каналлар аша- су өслегеннән су төбенә кадәр газүткәргечнең һәр ягыннан 100 м ераклыктагы параллель яссылыклар арасында төзелгән су пространствосы участогы рәвешендә ;

е) урманнар һәм агач-куак үсемлекләре аша үтүче поселокара газүткәргечләр трассасы буенда-6 метр киңлектәгә узу рәвешендә, газүткәргечнең һәр ягыннан 30 метр. Газүткәргечләрнең жир өсте кишәрлекләре өчен агачлардан торбаүткәргечкә кадәр ераклык газүткәргечне эксплуатацияләү срогы дәвамында агачларның биеккәненнән дә ким булмака тиеш.

Газ бүлү чөлтәрләренең саклау зоналарына керә торган жир кишәрлекләренә аларның зарарлануын кисәтү яисә аларны нормаль эксплуатацияләү шартларын бозу максатларында түбәндәгә чикләүләр (йөкләүләр) урнаштырыла:

а) торак-граждан һәм житештерү билгеләнешендәгә объектлар төзәргә;

б) эксплуатация оешмалары белән килештереп, күперләренә, коллекторларны, аларда урнашкан газ бүлү чөлтәрләрен, автомобиль һәм тимер юлларны шушы газүткәргечләренә алдан алып чыкмыйча, жиһазларга һәм реконструкцияләргә;

в) газ бүлү чөлтөрлөрөн жимерүдөн саклай торган яр ныгыту корылмаларын, су үткөрү жайланмаларын, жир өстендөгө һәм башка корылмаларны жимерергө;

г) танып белү билгелерен, контроль-үлчөү пунктларын һәм газ бүлү чөлтөрлөрөнөң башка жайланмаларын күчерергө, зарарларга, күмөп куярга, юкка чыгарырга;

д) чүплөклөр һәм складлар корырга, кислота, тоз, селте һәм башка химик актив матдөлөр эремелерен түгөргө;

е) саклау зоналарын чиклөргө һәм аларны томаларга, эксплуатация оешмалары персоналының газ бүлү чөлтөрлөрөнө керүенө, хезмөт күрсөтүне үткөрүгө һәм килгөн зыяннарны бетерүгө каршылык күрсөтергө;

ж) учак ягарга һәм ут чыганакларын урнаштырырга;

з) 0,3 метрдан артык тирәнлектө авыл хужалыгы һәм мелиорация кораллары һәм механизмнары белән баз казырга, жирне казырга һәм эшкөртөргө;

и) газ көйлөү пунктларының, катод һәм дренаж саклау станциялөрөнөң, жир асты коелары люкларының капкаларын һәм ишеклөрөн ачарга, элемтө, яктырту һәм телемеханика системаларын электр белән тәэмин итүне кабызу яки сүндөрү;

к) жир өсте газүткөргөчлөрөнө, киртөлөргө һәм газ бүлү чөлтөрлөрө биналарына чит предметларны ташларга, баскычларны терөп куярга, терөклөр бөйлөргө, аларга менөргө;

л) мөстөкыйль рөвештө газ бүлө торган чөлтөрлөргө тоташырга.

Югарыда күрсөтелгөн чиклөүлөргө туры килми торган урман хужалыгы, авыл хужалыгы һәм башка эшлөр, һәм жир горизонтын бозу һәм 0,3 метрдан артык тирәнлеккө туфрак эшкөртү белән бөйлө булмаган эшлөр, газ тарату чөлтөрөнөң сак зонасында жир кишөрлеклөрө милөкчөлөрө, хужалары яки файдаланучылар тарафыннан, эшлөр башланганчы кимендө 3 эш көне кала, эксплуатация оешмасына алдан язмача хөбөр итү шарты белән башкарыла. Газ бүлү чөлтөрлөрөнөң саклау зоналарында жир кишөрлөгө өслөгөн бозу һәм 0,3 метрдан артык тирәнлектө туфрак эшкөртү башкарыла торган алдагы пунктларда каралмаган хужалык эшчөнлөгө газ бүлү чөлтөрлөрөнөң эксплуатациялөү оешмасының язмача рөхсөтө нигезендө гамөлгө ашырыла.

26.6. Линиялөрнөң һәм элемтө корылмаларының саклау зоналары

Россия Федерациясе Хөкүмөтенөң 1995 елның 09 июнендөгө «Россия Федерациясе элемтө линиялөрөн һәм корылмаларын саклау кагыйдөлөрөн раслау турында» 578 номерлы карары (алга таба - Карар) нигезендө махсус куллану шартлары булган саклау зоналары билгелөнө:

- урман кишөрлеклөрөндө торак пунктлардан читтө урнашкан жир асты кабельлөрө өчөн һәм элемтө линиялөрөнөң һава линиялөрө һәм радиофикация линиялөрө өчөн - жир асты элемтө кабеле трассасыннан яисө һәр яктан кимендө 2 метр ераклыктагы һава элемтө линиялөрөнөң һәм радиофикация линиялөрөнөң кырый үткөргөчлөрөннөн параллель туры сызыклар белән билгелөнгөн жир кишөрлеклөрө рөвешендө;

- суднолар һәм сал йөри торган елгалар, күллөр, сусаклагычлар һәм каналлар (арыklar) аша чыкканда, элемтө линиялөрө өчөн һәм элемтө кабеле өчөн - су өслөгөннөн бөтен тирәнлектө су пространствосы кишөрлеклөрө рөвешендө, һәр яктан диңгез кабеле трассасыннан 0,25 диңгез миль ераклыгындагы параллель яссылыклар белән билгелөнгөн су төбөндөгө жир кишөрлеклөрө рөвешендө, елга, күл, сусаклагыч һәм каналлар (арыklar) һәр яктан 100 метрга күчкөндө, параллель яссылыклар белән билгелөнгөн;

- элемтө кабель линиялөрөндө жир өсте һәм жир асты хезмөт күрсөтелми

торган көчәйтү һәм регенерация пунктлары өчен-көчәйтү һәм регенерация пунктларын урнаштыру үзәгеннән ябык сызык белән билгеләнә торган җир кишәрлекләре рәвешендә, яисә аларны җимерү чигеннән кимендә 3 метрға һәм җирне тоташтыру контурларыннан 2 метрдан да ким булмаган күләмдә

Җир кишәрлегендә юридик яки физик затка караган җир кишәрлегендә элемтә линиясенәң яки радиофикация линиясенәң саклык зонасында грунт ачуга бәйлә барлык эш төрләрен (0,3 метрдан да артмаган тирәнлектәгә сөрүдән тыш) житештерүгә заказ бирүче (төзүче) тарафыннан әлеге элемтә линиясә яки радиофикация линиясә карамагында булган предприятиедән язмача ризалык алынырга тиеш.

Элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре трассаларында саклык зоналарының җир мәйданы, юридик һәм физик затлар тарафыннан, Россия Федерациясенәң җир законнары нигезендә, линияләренәң сакланышын тәэмин итә торган һәм Карар белән билгеләнгән чикләүләргә исәпкә алып кулланыла.

Элемтә һәм радиофикация линиясә урнашкан предприятиеләргә саклык зоналарында түбәндәгеләр рәхсәт ителә:

а) үз хисабына юллар, подъездлар, күперләр һәм башка корылмалар элемтә линияләрен һәм радиофикация линияләрен эксплуатация хезмәте күрсәтү өчен кирәкле булган башка корылмаларны җир милекчеләре (җир хужалары, җирдән файдаланучылар, арендаторлар) белән килешенгән шартларда урнаштырулар һәм алар әлеге предприятиеләргә элемтә корылмаларына эксплуатация хезмәте күрсәтү өчен шартлар тәэмин итүдән баш тартырга хокуклы түгел;

б) элемтә линияләрен һәм радиофикация линияләрен ремонтлау өчен чокырлар, траншеялар һәм котлованнарны ачу, алга таба аларны күмәп;

в) урман кисү билетларын (ордерларны) билгеләнгән тәртиптә биреп һәм кисү урыннарын бура калдыкларыннан чистартып, урман массивлары аша узучы элемтә линияләрендә һәм радиофикация линияләрендә аварияләр булганда, аерым агачларны бу линия трассаларына яқын урыннарда кисү.

Элемтә линияләрен яки радиофикация линиясен эксплуатацияләүче предприятиеләр вәкилләре язмача рәхсәтеннән башка гына саклык зоналары чикләрендә түбәндәгеләр тыела:

а) һөртөрле төзелеш, монтаж һәм шартлату эшләрен, грунтны җир механизмнары (комлы барханнар зоналарынан тыш) белән планлаштыруны һәм җир эшләрен (тирәнлеккә 0,3 метрдан да артык сөрүдән тыш) тормышка ашырырга;

б) скважиналарны бораулауга, шурфованига, грунт пробаларын алуға, шартлату эшләрен башкаруға бәйлә геологик-төшерү, эзләү, геодезик һәм башка тикшеренү эшләрен башкарырга;

в) агач утырту, кыр станнарын урнаштыру, төрлекләргә тоту, материаллар, азык һәм ашламалар туплау, учак яндыру, ату урыннары булдыру;

г) автотранспорт, трактор һәм механизмнар йөрү һәм тукталу урыннарын урнаштырырга, элемтә һәм радиофикация линияләре үткәргечләре астында габаритсыз йөкләр җибәрергә, каналлар (арыклар) төзәргә, киртәләр корырга һәм башка каршылыклар тудырырга;

д) судноларны, баржларны һәм йөзә торган краннарны кую өчен причаллар булдырырга, төягеч-бушату, су асты-техник, су төбән тирәнәйтү һәм җир эшкөртү эшләргә башкарырга, балык промыселы участкалары бүлеп бирергә, балык, башка су хайваннары, шулай ук су үсемлекләрен тоту кораллары белән чыгарырга, су сиптерү, бозны вату һәм эзерләү эшләрен башкарырга. Судноларга һәм башка йөзү чараларына якорьлар ташлау, аерым якорьлар, чылбырлар, лотлар, сөйрәлүләр һәм траллар белән узу тыела.

е) электр тапшыру линияләрен, радиостанцияләргә һәм электр магнит энергиясен нурландыра торган һәм элемтә һәм радиофикация линиясенә

куркыныч йогынты ясый торган башка объектларны төзү һәм реконструкцияләү;
ж) жир асты элемтә линияләрен уза торган элемтә линияләрен исәпкә алмыйча, жир асты коммуникацияләрен һәм коррозияне саклауны гамәлгә ашыру.

Элемтә һәм радиофикация линияләренең нормаль эшен бозарга мөмкин булган төрле гамәлләрне башкару тыела, аерым алганда:

а) элемтә кабельләре салынган, һава элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре баганалары урнаштырылган, радиорелей станцияләренең техник корылмалары, кабель тартмалары һәм бүлү тартмалары урнаштырылган, заказчылар (төзүче) тарафыннан элемтә линияләрен һәм корылмаларын, элемтә линияләрен һәм корылмаларын, радиофикация линияләрен һәм корылмаларын шушы линия һәм корылмаларны алып тора торган предприятиеләр белән килештереп, аларны алдан чыгармыйча, биналар һәм күперләрен сүтү һәм реконструкцияләү, коллекторларны, метрополитен тунельләрен һәм тимер юлларны үзгәртеп кору;

б) жир асты кабель линияләре трассаларын күмү, бу трассаларда вакытлыча складлар, химик актив матдәләр һәм сәнэгать, көнкүреш һәм башка калдыклар ташлау урыннарын урнаштыру, үлчи торган, сигнал, кисәтү билгеләре һәм телефон коеларын вату;

в) хезмәт күрсәтелми торган көчәйтү һәм регенерация пунктларының (жир өсте һәм жир асты) һәм радиореле станцияләренең, телефон канализациясенә кабель коеларының, бүлү шкафларының һәм кабель тартмаларының ишекләрен һәм люкларын ачарга, шулай ук элемтә линияләренә тоташтырырга (бу линияләрдә хезмәт күрсәтүче затлардан тыш);

г) техник персоналның иркен үтеп керүенә комачаулый торган элемтә линияләре трассаларын киртәләү;

д) үз белдеге белән абонент телефон линиясенә һәм элемтә хезмәтләреннән файдалану максатларында радиофикация линиясенә тоташтыру;

е) элемтә һәм радиофикация корылмаларына зыян китерергә мөмкин булган башка гамәлләр кылырга (һава элемтә линияләренең таяну һәм арматурасын зарарларга, чыбыкларны кисәргә, аларга чит предметларны һәм башкаларны элөп куярга).

26.7. Саклау зоналары һәм магистраль торбаүткәргечләрдән минималь ераклыктагы зоналар

Россия Дәүләт шәһәр техника күзәтчелегенең 22.04.1992 №9 карары белән расланган магистраль торба үткәргечләрен саклау кагыйдәләре нигезендә, магистраль торба үткәргечләрен сак зоналарында түбәндәгеләр тыела:

- танып белү һәм сигнал билгеләрен, контроль-үлчәү пунктларын күчерергә, күмәргә һәм сындырырга;

- кабельле элемтәнең көчәнеш пунктларының люкларын, капкаларын һәм ишекләрен ачарга, линия арматурасы төеннәрен, катода һәм дренаж саклау станцияләрен, линия һәм күзәтү коеларын һәм башка линия жайланмаларын ачарга, краннарны һәм ишекләрен ачарга һәм ябарга, элемтә, энергия белән тәэмин итү һәм торбаүткәргечләрен телемеханикаларын сүндерергә яисә кабызырга;

- чүплекләр корырга, кислота, тоз һәм селте эремәләрен агызырга;

- яр буе ныгытма корылмаларын, су үткөрү жайланмаларын, жир һәм башка корылмаларны жимерүдән саклай торган торба үткәргечләрен, ө янәшәдәге территорияне һәм әйләнә-тирә урынны - авария хәлөндәге транспортлана торган продукцияне ташудан жимерергә;

- ут кабызырга һәм ачык яисә ябык ут чыганакларын урнаштырырга;
- саклау зоналарын күңелсезләндерергә яисә йөкләргә, торбаүткәргечләрне һәм аның объектларын эксплуатацияләүче оешмаларга, яисә алар вәкаләт биргән оешмаларга торбаүткәргечләргә һәм аларның объектларына хезмәт күрсәтү һәм аларны ремонтлау эшләрен башкаруда, аларда барлыкка килгән аварияләр, һәлакәтләр нәтижәләрен бетерүдә каршылык күрсәтергә.

Торба үткәргечләрнең саклау зоналарында торба үткәргеч транспорт предприятиеләре белән килештермичә түбәндәгеләр тыела:

- теләсә нинди корылмалар һәм корылмалар төзәргә,
- агачлар һәм куаклар утыртырга, куаклар һәм салам жыярга, коновязлар урнаштырырга, терлек асарга, балык промысел участкалары бүлеп бирергә, балык, шулай ук су хайваннары һәм үсемлекләре табышы житештерергә, су эчәргә, казылык һәм боз өзерләргә;
- торба үткәргечләр трассасы аша юлларны һәм кичүләрне төзәргә,
- автомобиль транспорты, тракторлар һәм механизмнар стоянкалары корырга,
- бакчалар һәм яшелчә бакчалары урнаштырырга;
- мелиоратив жир эшләре башкарырга, сугару һәм киптерү системалары төзәргә;
- ачык һәм жир асты, тау, төзелеш, монтаж һәм шартлату эшләрен башкарырга, грунт планировкасын һ.б.
- скважиналар, шурфлар төзү һәм туфрак пробалары алу (туфрак үрнәкләреннән тыш) белән бәйлә геологик-төшерү, геологик разведка, эзләү, геодезик һәм башка тикшеренү эшләрен башкарырга.

СП нигезендә 36.13330.2012 "СНиП 2.05.06-85*. Магистраль торбаүткәргечләр" һәм СП 284.1325800.2016 "Нефть һәм газ өчен промысел үткәргечләре. Эшләренә проектлау һәм житештерү кагыйдәләре» торбаүткәргечләргә кадәр минималь ераклыктагы зоналарда урнаштыру рәхсәт ителми:

- торак пунктлар;
- дача йортлары булган коллектив бакчалар;
- аерым сәнәгать һәм авыл хужалыгы предприятиеләрен;
- кошчылык фабрикалары, теплица комбинатлары һәм хужалыклары;
- файдалы казылмаларны эшкөртү карьерлары;
- автомобильләр өчен гаражлар һәм ачык тукталышлар;
- кешеләр күпләп жыела торган аерым биналар (мәктәпләр, хастаханәләр, балалар бакчалары, вокзаллар һ.б.);
- тимер юл станцияләре; аэропортлар; елга портлары һәм пристаньнары; гидро-, электростанцияләр; I-IV класслы елга транспортының гидротехник корылмалары;
- су үткәргечләрнең чистарту корылмалары һәм насос станцияләре;
- 1000 м³ дан артык саклана торган жиңел кабынып китүчән һәм янучан сыеклыклар һәм газлар складлары; автомобильләргә ягулык салу станцияләре һ.б.

26.8. Автомобиль юлларының бүленгән полосалары һәм юл буе полосалары

Торак пунктлар чикләрендә урнашкан автомобиль юлларыннан тыш, автомобиль юллары өчен юл буе полосалары билгеләнә.

Автомобиль юлының юл буе полосалары - автомобиль юлының бүленгән полосасына якин урнашкан территорияләр, алар чикләрендә юл хәрәкәте иминлеге таләпләрен тәэмин итү максатларында жир кишәрлекләреннән (жир

кишәрлекләре өлешләрәннән) файдалануның махсус режимы, шулай ук автомобиль юлын реконструкцияләүнең, капитал ремонтлауның, ремонтлауның, аның сакланышының нормаль шартлары, автомобиль юлын үстерү перспективаларын исәпкә алып билгеләнә.

Автомобиль юллары классына һәм (яисә) категориясенә карап, аларның үсеш перспективаларын исәпкә алып, һәр юл бие полосасының киңлегенә түбәндәгелә билгеләнә:

- I һәм II категорияләрдәгелә автомобиль юллары өчен - 75 метр;
- III һәм IV категорияләрдәгелә автомобиль юллары өчен - 50 метр;
- V категория автомобиль юллары өчен - 25 метр.

Автомобиль юлының юл бие полосалары чикләрендә капитал төзелеш объектларын, юл эшчәнлеген гәмәлгә ашыру өчен билгеләнгән объектларны, юл сервисы объектларын төзү, реконструкцияләү, реклама конструкцияләрен, мәгълүмат такталарын һәм күрсәткечләрен урнаштыру автомобиль юлы хужасының язма ризалыгы булганда рөхсәт ителә. Бу ризалыкта автомобиль юлының юл бие полосалары чикләрендә мондый объектлар төзүне, реконструкцияләүне, реклама конструкцияләре, мәгълүмат такталары һәм күрсәткечләр урнаштыруны гәмәлгә ашыручы затлар тарафыннан үтөлүе мәжбүри булган техник таләпләр һәм шартлар булырга тиеш.

Федераль, региональ яисә муниципаль, жирле әһәмияттәгелә автомобиль юлларының юл бие полосаларын билгеләү турындагы яисә мондый юл бие полосаларын үзгәртү турындагы карар дәүләт хезмәтләрен күрсәтү һәм юл хужалыгы өлкәсендә дәүләт мөлкәтенә идарә итү функцияләрен гәмәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясә субъекты башкарма хакимиятенә вәкаләтле органы, жирле үзидарә органы тарафыннан тиешенчә кабул ителә. Федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясә субъекты башкарма хакимияте органы, федераль, региональ яисә муниципаль, жирле әһәмияттәгелә автомобиль юлларының юл бие полосаларын билгеләү турында яисә мондый юл бие полосаларын үзгәртү турында карар кабул иткән жирле үзидарә органы мондый карар кабул ителгән көннән жиде көн эчендә шәһәр округының жирле үзидарә органына, муниципаль районның жирле үзидарә органына, мондый карар кабул ителгән территорияләргә карата жирлекнең жирле үзидарә органына жибәрә.

Жирлек территориясендә «Казан - Йошкар-Ола» - Олы Күлбаш гомуми файдаланудагы региональ әһәмиятле автомобиль юлының юл бие полосалары урнашкан.

26.9. Аэродром яны территорияләре

«Богородское сельское поселение» муниципаль берәмлегелә территориясә теньяк-көнчыгышта Казан «Борисоглебское» эксперименталь авиация аэродромының аэродром яны территориясенә 5 подзонасы чигенә эләгә. Хәзергелә вакытта Казан «Борисоглебское» эксперименталь авиациясә аэродромының аэродром территориясен билгеләү турындагы карар проекты нигезендә билгеләнгән.

"Борисоглебское" аэродромының бишенчелә подзонасы һава судноларының очышларның куркынычсызлыгын тәмин итү максатларында урнаштырылган, анда эшләр һава судноларының очышлары куркынычсызлыгына йогынты ясарга мөмкин булган "Куркынычлы житештерү объектларының сәнәгателә куркынычсызлыгы турында" 1997 елның 21 июлендәгелә 116-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән куркыныч житештерү объектларын урнаштыру тыела. Бишенчелә ярдәмчелә зона чикләре Россия Транспорт министрлыгының "Гражданнар авиациясә аэродромнарында һава алымнары полосаларын билгеләү тәртибен раслау турында" 2018 елның 04 маендагы 176

номерлы боерыгы белән билгеләнгән һава алымнары полосалары чикләре буенча билгеләнә.

Бишенче ярдәмче зона чикләрендә аэропорт инфраструктурасына карамаучы куркыныч житештерү объектларын: нефть һәм нефть продуктлары складларын, магистраль торба үткәргечләренә: газүткәргечләренә, нефть үткәргечләренә, нефть продуктларын һәм корылмаларны төзүгә чикләүләр кертелә.

Эшләүләре һава суднолары очышлары куркынычсызлыгына йогынты ясарга мөмкин булган куркыныч житештерү объектларын урнаштыру тыела торган бишенче ярдәмче зона.

27 статья. Махсус сакланыла торган табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

Федераль законнар нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары махсус сакланылучы табигать территорияләре жирләре өчен билгеләнми. Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә урнашкан жирләрдән яисә жир кишәрлекләреннән файдалану (махсус сакланыла торган табигать территорияләре составына кертелгән торак пунктлар территорияләреннән тыш) махсус сакланыла торган табигать территорияләре турындагы законнар нигезендә махсус сакланыла торган табигать территориясә турындагы нигезләмә белән билгеләнә.

Махсус сакланыла торган табигать территориясә составына кертелгән торак пункт территориясендә жир кишәрлекләреннән файдалану өлеге махсус сакланыла торган табигый территорияне махсус саклау режимын исәпкә алып башкарылырга тиеш. Мондый торак пункт территориясенә карата шәһәр төзелеше регламентлары шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар һәм «Махсус сакланылучы табигать территорияләре турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2020 елның 30 декабрәндәге 505-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә билгеләнә.

Жирлек территориясендә "Идел-Кама" дәүләт табигый тыюлыгы һәм "Бело-Безводное" күле" төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле урнашкан. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында күрсәтелгән махсус сакланылучы табигать территорияләренә чикләре күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестры белешмәләренә нигезләнәп күрсәтелде.

Күрсәтелгән махсус сакланыла торган табигать территорияләре чикләрендә тулысынча урнашкан торак пунктлар жирлек составында юк.

28 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын куллануны чикләү

Мәдәни мирас объектларын саклау «Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы федераль закон, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 01 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукий актлар таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары мәдәни мирас объектларын саклауны тәэмин итү максатларында билгеләнә.

Саклау зоналары чикләре мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проекты белән билгеләнә, ул күрсәтелгән зоналарда урнашкан мәдәни мирас объектларының проектлаштырыла торган зоналары һәм территорияләре

чикләре тасвирламасын, әлеге зоналар чикләрендә жирләрдән файдалану режимнары һәм шәһәр төзелеше регламентлары проектларын үз эченә алган текст рәвешендәге һәм карта (схема) рәвешендәге документациядән гыйбарәт.

Саклау зоналары проектларын эшләү, саклау зоналары чикләрендә территориядән файдалану режимнарын билгеләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен) саклау зоналары турындагы нигезләмәне раслау турында» 2015 елның 12 сентябрендәге 972 номерлы карары, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 01 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм башка норматив хокукый актлар белән җайга салына.

Жирлек территориясендә «Раифа чүле корылмалары ансамбле, XVII - XVIII гасыр корылмалары» мәдәни мирас объекты урнашкан.

ХІ БҮЛЕК. Халык өчен коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территорияне минималь рөхсәт ителгән дәрәжәдә тәэмин итү дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булганның максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның шәһәр төзелеше регламенты составында халык өчен максималь мөмкин булган территориаль файдалану дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре шәһәр төзелеше регламенты кулланыла торган территория чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гәмәлгә ашыру каралган очракта күрсәтелә.

Чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гәмәлгә ашыру каралган территория муниципаль берәмлек чикләрендә Раифа авыл жирлеген билгеләнмәгән, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләр материалларында күрсәтелмәгән.

